

Tělocvičná jednota Sokol Liberec I.

***Nazdar !***

***Sokolské souzvuky***

***č.6 –7- červen, červenec 2016***

***Ročník 6.***

*Není odměny bez práce,*

*vítězství bez námahy,*

*bitva se nevyhraje bez rizika!*

(Nora Robertsová)

# **Obsah:**

**Úvodní slovo -** *Hus drží klíč*

**Metodika –** *Zálesácký závod zdatnosti*  
*Jak vyrobit otáčivou mapu hvězdné oblohy*

## **Nejenom pohybem živ je sokol**

*Červnové a červencové kalendarium*

*Národní identita – Václav IV. a počátky husitství*

*Stále živé přátelství*

*Kaleidoskop – červen, červenec*

*Požár Malé Strany a Hradčan*

*Kterou píseň lid sám na svou hymnu povýšil...*

*Den D. – 6.června 1944*

*Reinhard Heydrich a heydrichiáda*

*10. červen 1942 – zločin proti lidskosti*

*Splněný sen národa – Národní divadlo*

*Staroměstské náměstí 21. června 1621*

*Operace Barbarossa*

*II. všesokolský slet*

*Justiční vražda Milady Horákové*

*Bitva u Zborova*

*Cyril a Metod, bratři ze Soluně...*

*16. červenec 1945 – začátek atomového věku*

*21. července 1969 – člověk na Měsíci*

**...dolů řekou...** *Za romantikou na Sázavu*

## **Zprávy z jednot a žup**

*Župní tělovýchovná akademie na jihu Čech*

*Rozloučení s Jarmilkou*

*Pochod Karoliny Světlé – Český Dub*

*Rekonstrukce a otevření areálu veselské sokolovny*

*Poděkování do „zálesácké“ Proseče*

## **Závěrečné slovo**

*A co svědomí?*

# Úvodní slovo

Čas letí, už jsou zase skoro prázdniny a s nimi doba volnosti, odpočinku, času na přemýšlení a pohodu. Chtělo se mi psát o radostném hlaholu našich dětí na sokolských táborech, slané vodě modrých moří a horských cestách, které nutí naše nohy i srdce k činnosti, ale.....

Prázdninové dvojčíslo dá vždy hodně práce a tak jsem začala přípravou kaleidoskopu. Dostala jsem se až k Husovi – a uvědomila si, že tato stat' je natolik podstatná, že by nebylo dobře zařadit ji mezi další zajímavé události měsíců června a července. Tady ji tedy máte!

## Hus drží klíč

To je název tenké knížečky sepsané cizincem – Billem Higginsem. Je bakalářem svobodných umění na Covenant College, věnuje se především studiu reformačního a puritánského myšlení, pracuje na doktorátu z pedagogiky na univerzitě v Tennessee. Je starším presbyteriánské církve v Americe a jeho zájmy jsou rozličné. Je malířem, hercem, hudebníkem, svíčkařem, tesařem, elektrikářem, kovoliticem, učitelem a spisovatelem, autorem několika divadelních her – také činohry o životě a smrti mistra Jana Husa, která má název „Hus stojí sám“.

Nechce se mi znovu opakovat známá fakta, která ovlivnila více než cokoli jiného historii našeho národa a zanechala v něm své nesmazatelné stopy. Blíží se však Husův svátek, měla by pro nás být minimálně zajímavá slova, kterými cizinec hodnotí Husa jako myslitele a bojovníka a dokazuje pravdu a potřebnost jeho myšlenek i v dnešním světě.

Takže cituji:

„Vedení církve bylo v Husově době zavaleno stejnou korupcí jako všechny velké světské vlády. Lakota, sobectví, hrabivost a touha po moci, které tehdy vedly ke zkaženosti představitelů církve, působí dnes v kterékoli instituci stejným způsobem. Stejně jako Hus viděl vyšší cíl, k němuž musíme směřovat, musíme vidět i my, že existuje vyšší cíl, než pouze naše osobní seberealizace.

Hus vystupoval přísně proti provozování svatokupectví – prodeji církevních úřadů za finanční zisk. Velmi jasně tvrdil, že existují věci cennější než peníze.... *“Dospěl jsem k rozhodnutí, že je lépe strpět smrt za pravdu, než dosáhnout hmotné odměny za lichotky!”* Toto přesvědčení bylo většině církevních představitelů naprosto cizí. V měsíci a letech, která jsou před vámi, se vám bude dostávat výsady rozhodovat o tváři budoucího hospodářství vaší země. Peníze budou v těchto rozhodnutích hrát velmi důležitou úlohu, a chápu, že důležité jsou. Hus by vám však co nejpřísněji zdůraznil, že nejsou věci nejdůležitější. Existuje vyšší cíl, k němuž směřujeme.

To je lekce, kterou bych s vámi rád probral. Jde o lekci, již se církev v Husově době zoufale potřebovala naučit, ale nechtěla o ní nic vědět. Doporučuji vám, abyste se této lekci naučili z paměti a přivlastnili si ji! *„Samovláda bez sebekázně je egocentrická a ničí samu sebe!”* (Jestliže tedy takový osud mohl postihnout církev v době Husově, neukolébávejme se sebeklamem, že se nenacházíme v podobné situaci.)

„Proto vám musím říci, že vaše dědictví je slavné s nádhernou láskou a vírou v Boha Bible – v Boha, který miloval a podpíral Husa. I jiní měli k Bohu stejný vztah. Wycliff, Hus, Jeroným, Žižka, husité – máte velkou národní identitu, velké dědictví! Je to dědictví, na něž můžete být hrdi, s nímž byste se měli opět seznamovat a z něj se učit! Neříkám vám to proto, abyste žili v minulosti – to by byl hrozný omyl. Je toho hodně, co musíte dělat správně tady a teď! Uvědomte si však, že toho nelze dosáhnout v kulturním

či historickém vzduchoprázdnu. A co je ještě důležitější, jak zdůrazňuje Hus – nelze toho dosáhnout ve vzduchoprázdnu duchovním.

Ne, nežijte v minulosti, ale rozpoznajte její místo a vliv – učte se z ní! Pravdy, které miloval Hus jsou dnes stejně významné. Mnohé se zajisté od těch dob změnilo, avšak spravedlnost, láska, milost, pravda, vděčnost, biblický Bůh, jsou hodnoty dnes stejně skutečné, jako byly tehdy!“



Jan Hus souzen na sněmu v Kostnici r. 1415

Detail obrazu Václava Brožíka na Staroměstské radnici

Pomník Jana Husa na Staroměstském náměstí byl vytvořen sochařem Ladislavem Šalounem a odhalen roku 1915 k pětistému výročí jeho upálení. Roku 1962 byl prohlášen národní kulturní památkou v rámci celého Staroměstského náměstí.



Vybráno ze stati Billa Higginse „Hus drží klíč“ (v anglickém originálu „The goose holds the key“) s podtitulem „Jan Hus hovoří k dnešní České republice“ vydáno nakladatelstvím Stefanos v Jindřichově Hradci, roku 1997.

Dnešní úvodní slovo Sokolských souzvuků by mělo povzbudit naše srdce k cestě za pravdou a spravedlností, protože boj o pravdu a spravedlnost nikdy nekončí!

Jarina Žitná

# Metodika

## Zálesácký závod zdatnosti – přebor ČOS - Proseč pod Ještědem, 21. -2. V. 2016

Je to jeden z největších tradičních přeborů ČOS, pořádaný na konci května na různých místech republiky. Pořadatelem letošního ročníku byla pověřena sokolská župa Ještědská – a tak se v pátek 21. května v podvečer sjížděli do Proseče pod Ještědem účastníci ze všech částí naší republiky, nakonec bylo zastoupeno 17 žup.

Sokolský pobyt v přírodě má dlouholetou tradici a je součástí pravidelného cvičebního programu, především mládežnických složek. Poskytuje cvičencům možnost ověření svých dovedností i znalostí získaných v tělocvičně ve ztíženém prostředí ovlivněném počasím i terénem. Zálesácký závod a disciplíny v něm zařazené mohou cvičitelům sloužit i jako metodická pomůcka při přípravě programu letních táborů – jsou v něm totiž zařazeny dovednosti a znalosti běžně potřebné v normálním životě. Takže pro informaci i těm, kteří se „Zálesáka“ nezúčastňují:

- Důraz se klade na kondici cvičenců. Zařazujeme vytrvalostní běh a další atletické disciplíny, překonávání nejrůznějších přírodních překážek a jejich přelézání a přeskakování, cvičení síly a obratnosti – hod na cíl vodorovný, svislý i pohyblivý, vrh polenem, práci s lanem – zhupy, šplh, ručkování, slaňování – na táborech zařazujeme i brodění a plavání, případně využití dalších přesunových prostředků jako jsou kola nebo lodě. S tím souvisí i nácvik techniky, údržba materiálu, ale třeba i dobrá znalost pravidel silničního provozu!!
- Znalosti pro život – seznámení s běžnými přírodninami – rostlinami, zvířeny i nerosty, poznávání významných oblastí republiky (hory, města, památné stavby, hrady a pod.), velký důraz je kladen na zdravotní vědu a první pomoc včetně přenosu raněného, historii Sokola a významným datům naší historie, orientace v terénu - práce s mapou a buzolou, základní orientace na hvězdné obloze – významná souhvězdí a hvězdy, morseova abeceda.
- Významnou roli hrají vznikající přátelské vztahy, spolupráce a vzájemná tolerance cvičenců, rychlé a samostatné hodnocení situace a rozhodování o nejvhodnějším řešení problému, odvaha a zodpovědnost (k sobě i ke kolektivu ostatních cvičenců, ale i k sokolské organizaci!), výchova k fair play.

Jistě není potřeba zvlášť připomínat, že cvičitel má při akcích v přírodě snadnější přístup ke svým cvičencům, na něm závisí získání jejich důvěry, což je rozhodující pro vznik sokolského přesvědčení a celoživotních přátelství.

Vraťme se však *k průběhu přeboru v Proseči pod Ještědem*. Zúčastnilo se ho 17 žup ( a co ty ostatní?) – 110 závodníků a závodnic, 30 cvičitelů jako doprovod a 55 cvičitelů jako rozhodčích a organizátorů. Z toho 45 rozhodčích na kontrolách tvořili cvičitelé župy Ještědské a 10 rozhodčí z ústřední komise PP ČOS – k tomu je ještě třeba připočítat organizátory z místní jednoty, kteří se výborně postarali o stravování účastníků a přípravu celého areálu.

Připravený program začal už v pátek večer vycházkou do lomu Basa. Cestou byly pro účastníky připraveny otázky z různých oborů. Odpovídaly na ně jednotlivé župy, které šly po trati společně. Poslední účastníci se vrátili až těsně před půlnocí a následoval hromadný skok do spacáků – jen měsíc hlídal jejich nerušený spánek.

Po snídani připravené v sokolovně se v devět hodin konal slavnostní nástup všech účastníků, při kterém byla slavnostně vztyčena státní vlajka, účastníky velmi krátce přivítali zástupci pořádající župy Ještědské a vedoucí komise Pobytu v přírodě ČOS bratr Zdeněk Lauschman. Pak následovaly základní instrukce týkající se vlastního závodu, který začal v 10,00 startem první hlídky. Zároveň začala i část závodu, při které se neměří čas, ale účastníci musí ukázat značné vědomosti, které se týkají zdravotní péče, první pomoci, sokolské historie a práce s ohněm. Všechny ostatní „poznávačky“ – mapové značky, morseovka, přírodniny – rostliny, zvířata, nerosty a také hvězdná obloha – poznání nejdůležitějších souhvězdí oblohy severní polokoule – byly zařazeny přímo na trati závodu. Zúčastnilo se 33 hlídek v kategorii žatva a dorostu.

Po obědě a po ukončení závodu a zaslouženém oddychu se účastníci mohli věnovat libovolně připravenému doprovodnému programu – švihadlovému pětiboji, hrám s obručí, velké „kimově hře“, slaňování v lomu, jízdě na těžkých prkenných lyžích pro čtyři cvičence, hlavní atrakcí však bylo lanové centrum, které bylo v obležení po celou dobu srazu.

Po večeri následovala přednáška a výstavka pořádané legionáři z Mladé Boleslavi. I když se jí z časových i prostorových důvodů nezúčastnili všichni, skončila úspěšně, děti byly zaujaty – přednášeli mladí příslušníci Československé obce legionářské oblečení v nově ušitých dobových uniformách a dokázali děti zaujmout. Zařazení této přednášky a výstavy považujeme za velmi vhodný příspěvek k získávání vědomostí i zájmů našich dětí. Sokol totiž stál u zrodu legií, naprostou většinu legionářů tvořili členové Sokola, používaly se sokolské povely a využívala se sokolská morální i fyzická vyspělost - tedy to, co potřebujeme u dnešních mladých lidí.

V půl desáté se sice teprve šerilo, ale už začínaly svítit hvězdy a úplněk se objevil na obloze – mohla začít poslední část programu, tedy táborový oheň, ke kterému jsme se svorně sesedli. Oheň přineli čtyři „ohňonoši“ – plameny vysoko vyšlehly a zahřívaly svou září srdce i těla zúčastněných. Zpívalo se, povídalo, byla zařazena četba dvou legend týkajících se pojmenování souhvězdí, hodnotil se celý průběh akce očima účastníků i cvičitelů. Shodli jsme se nejen na hodnocení úsilí vynaložené jednotlivými hlídkami, ale i na kladném hodnocení jejich morálky - slušnosti, ohleduplnosti a přátelské pohodě mezi účastníky. Není to málo, škoda, že podobné akce nelze pořádat častěji. Vedoucí a starší účastníci zůstali většinou ještě po formálním ukončení táborového ohně na svých místech, mladší účastníci už skutečně potřebovali „vodorovnou polohu“ a spací pytel.

Neděle už byla ve znamení loučení – bourání stanů a závěrečného nástupu spojeného s vyhlášením vítězů a předání cen - včetně putovních seker, které budou až do příštího závodu v roce 2017 dobře uloženy v sokolovnách vítězných hlídek, aby pak zase znovu změnily majitele.

Celá akce byla pořádána pod osobní záštitou hejtmána Libereckého kraje pana Martina Půty.

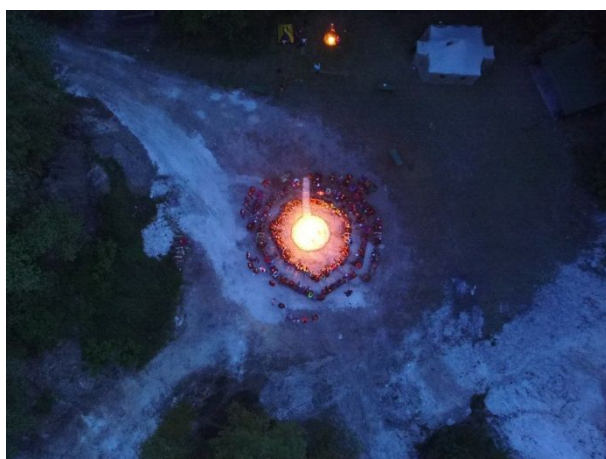
Přebor měl jedinou, ale vážnou chybu – čas běžel a museli jsme se rozejít! Nedalo se nic dělat – a tak děkujeme všem zúčastněným. Je hezké, když si lidé mohou poděkovat – a mají za co!

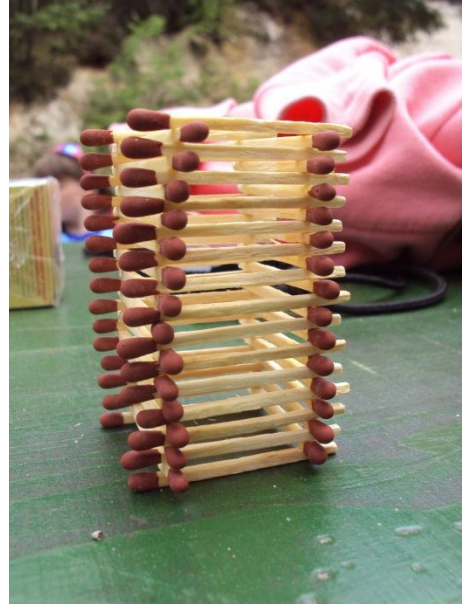
Jarina Žitná, náčelnice župy Ještědské

Připojujeme výsledkové listiny obou kategorií a několik fotek. Jsou dílem sestry Heleny Knoblochové, bratra Míry Brožka a pozor – *první zveřejně fotky z dronu bratra Petra Knoblocha.*

**Výsledková listina přeboru ČOS v Zálesáckém závodě zdatnosti 2016**  
**Proseč pod Ještědem 23.05.2016**  
**Žactvo 11 - 14 let**

Pořadí	Start. číslo	Župa	Název župy	TJ Sokol	startovní čas	čas cíle	běžecský čas	přípočty	odpočty	výsledný čas
1	2	8	Jihočeská	Kamenný Újezd	10:05:00,0	10:54:45,0	0:49:45,0	0:11:35,6	0:02:29,0	0:58:51,6
2	34	28	Plukovníka Švece	Třebíč	12:45:00,0	13:30:27,0	0:45:27,0	0:19:14,0	0:00:00,0	1:04:41,0
3	32	26	Tyršova	Kolín	12:35:00,0	13:26:18,0	0:51:18,0	0:25:49,3	0:00:00,0	1:17:07,3
4	30	42	Moravskoslezská	Nová Bělá	12:25:00,0	13:20:16,0	0:55:16,0	0:22:57,0	0:00:00,0	1:18:13,0
5	4	23	Podkrkonošská	Úpice	10:15:00,0	11:12:22,0	0:57:22,0	0:23:14,2	0:00:00,0	1:20:36,2
6	20	2	Barákova	Mšeno	11:35:00,0	12:37:27,0	1:02:27,0	0:33:45,6	0:05:18,0	1:30:54,6
7	26	29	Pernštejnská	Dolní Loučky	12:05:00,0	13:00:20,0	0:55:20,0	0:38:49,0	0:02:22,0	1:31:47,0
	10	0	Náhradníci župy 1,23, 28	-----	10:45:00,0	11:52:14,0	1:07:14,0	0:26:49,6	0:00:54,0	1:33:09,6
8	6	1	Jana Podlipného	Staré Město	10:25:00,0	11:28:33,0	1:03:33,0	0:33:29,0	0:00:03,0	1:36:59,0
	12	0	Náhradníci župy 8,8, 7	-----	10:55:00,0	11:58:25,0	1:03:25,0	0:34:42,6	0:00:00,0	1:38:07,6
9	28	19	Ještědská	Růžodol	12:15:00,0	13:13:06,0	0:58:06,0	0:42:48,0	0:00:00,0	1:40:54,0
	22	0	Náhradníci župy 42, 29, 2	-----	11:45:00,0	12:40:36,0	0:55:36,0	0:46:17,2	0:00:00,0	1:41:53,2
10	18	40	Olomoucká - Smrčkova	Olomouc - Bělidla	11:25:00,0	12:30:45,0	1:05:45,0	0:38:05,1	0:00:25,0	1:43:25,1
11	14	4	Jungmannova	Komárov	11:05:00,0	12:09:36,0	1:04:36,0	0:39:03,0	0:00:00,0	1:43:39,0
12	16	33	Jana Máchala	Hrušovany	11:15:00,0	12:19:57,0	1:04:57,0	0:40:06,0	0:00:00,0	1:45:03,0
13	24	25	Východoč. Pippichova	Letohrad	11:55:00,0	12:59:27,0	1:04:27,0	0:46:35,0	0:00:00,0	1:51:02,0
14	8	24	Orlická	Týniště nad Orlicí	10:35:00,0	11:48:51,0	1:13:51,0	0:40:21,0	0:00:00,0	1:54:12,0







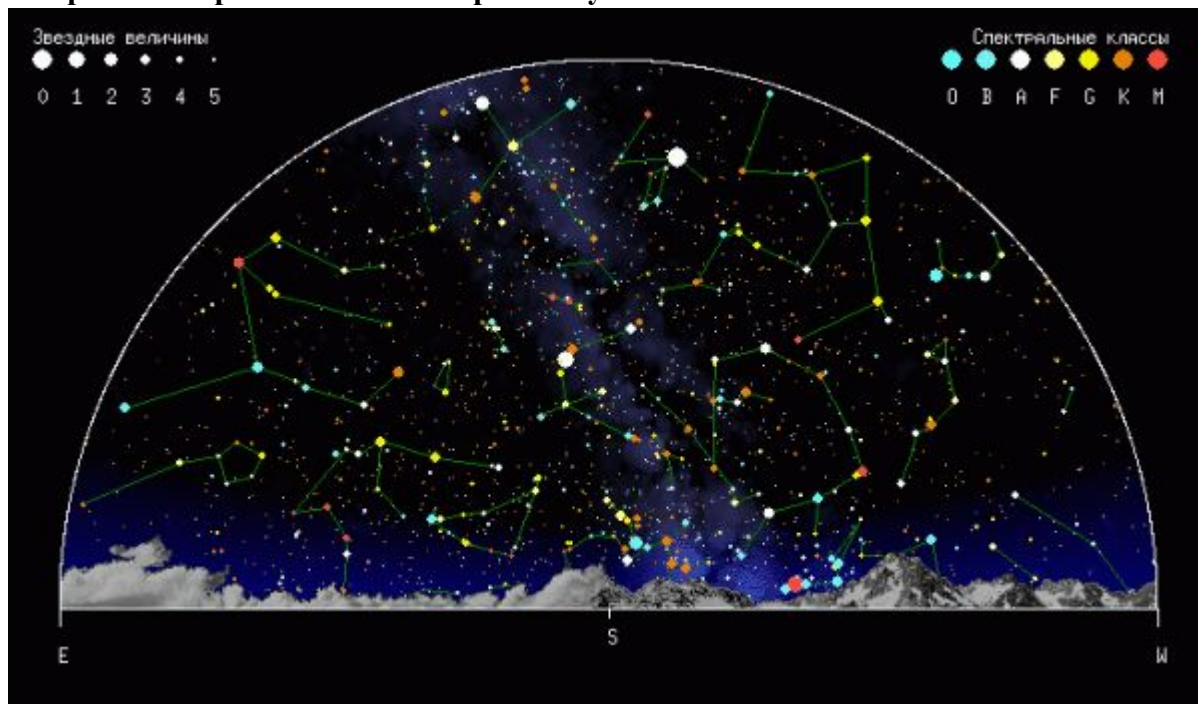
## ***Jak vyrobit otáčivou mapu severní hvězdné oblohy***

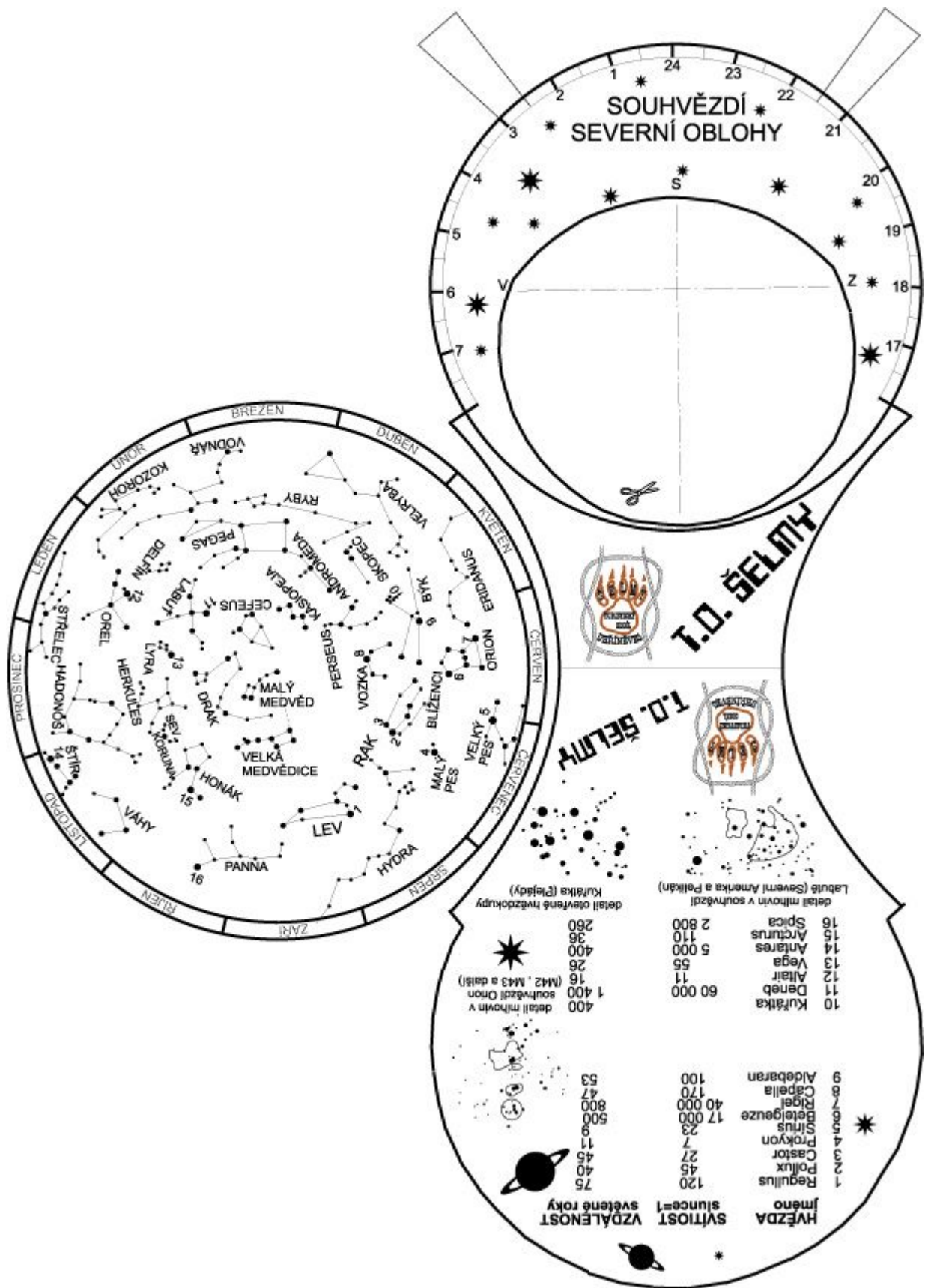
Blíží se doba táborů, kdy pozorování a poznávání hvězd a souhvězdí je vítanou složkou táborového programu. Pro ulehčení práce je možno zakoupit otáčivou mapu hvězdné oblohy, případně si ji vyrobit.

Pracovat s ní není nikterak složité. Nejprve si ji však sestavit. Jak? Nejprve si vytisknete přiložený obrázek a ten začnete vystřihovat jako vystřihovánky. Kromě toho budete potřebovat ještě lepidlo na papír a malý šroubek s maticí a špendlík. Ale popořadě.

Nejprve vystřihněte rám (tu větší část). Avšak vnitřní otvor zatím ponechte nevystižený. Pak přeložte na sebe podél středové čáry, tak aby obě části na sebe lícovaly. V oné nevystřižené části vnitřního otvoru je čerchovanou čarou nakreslen kříž. Jeho střed propíchněte špendlíkem skrz na skrz a podle něho i spodní část rámu. Nyní už se otvor vystřihnout může. Připravte si už i mapku hvězdné oblohy. Najděte si hvězdu Polárku (nalézá se přesně uprostřed kolečka na konci oje Malého Medvěda) a i zde propíchněte. Mapku teď spojte se spodní částí rámu za pomoci šroubku a maticí tak, aby byla mezi oběma částmi. Mapka se souhvězdími musí být ve směru k otvoru! Pokud jste postupovali správně, mělo by jít mapkou bez problému otáčet. Pole s měsíci na mapce by měla přesahovat pole s hodinami na rámu. Na závěr sestavování mapy hvězdné oblohy spojte obě části rámu pomocí růžků. Jednoduše ohněte a slepte lepidlem tam, kde se růžky budou stýkat se spodní částí.

Tak otáčivou mapu máme hotovou, teď ještě jak s ní pracovat. Není to vůbec nijak složité. Potřebujete zjistit, jak například vypadá hvězdná obloha 18. ledna ve 23:30 hod. Najdeme tedy leden a v něm bod, jenž se nalézá něco málo za jeho prostředkem. Pak otáčíme mapkou tak dlouho, dokud tento bod nebude lícovat s bodem na rámu, jenž se nachází mezi 23. a 24. hodinou. Pokud budeme chtít zjistit postavení hvězd jindy, postupujeme stejně. V době letního času však musíte ještě odečíst jednu hodinu a už by vám práce s mapkou neměla dělat problémy.





Převzato z wikipedie

# *Nejenom pohybem živ je sokol*

## *Z historie české, z kroniky sokolské ...*

### *Červen a červenec*

- 1.6.1862 v sále „Apollo“ v Praze se konalo 1. veřejné cvičení Sokola Pražského.
7. – 20.6.1919 „První dobrovolný sokolský pluk *Stráž svobody*“ zasáhl na Slovensku do bojů s Maďary
9. – 10.6.1889 na sjezdu Unie franc. gymnastů v Paříži obsadila první tři místa družstva ČOS.
15. .6. 1898 zemřel ve věku 24 let Karel Hlaváček , spisovatel a básník, autor „Sokolských sonetů“.
18. 6. 1882 se konalo na Střeleckém ostrově v Praze veřejné cvičení, později označené jako I. sokolský slet. Cvičilo 720 mužů pod vedením M. Tyrše.
- 23.6.1891 se narodil Vladimír Vančura. Patří do galerie největších českých spisovatelů 20. století. Popraven nacisty 1.6.1942
- 28.6.1912 zemřel J .V . Sládek, básník a překladatel, autor mnoha sokolských básní a písní.
- 28.6.1913 sokolský slet v Brně byl po dvou skladbách přerušen, když došla zpráva o zavraždění následníka trůnu Ferdinanda d'Esté v Sarajevu (počátek první světové války).
1. – 2.7.2000 se konal XIII. všesokolský slet, slet „dobré vůle a naděje“
3. – 6.7.1938 se konal X. slet, který ideově sjednotil národ k obraně vlasti. 28 00 mužů cvičilo prostná „Přísaha republice“
3. 7. 1854 se narodil hudební skladatel Leoš Janáček, člen Sokola Brno I
5. – 6.7.1994 se konal po 46 letech XII. všesokolský slet pod záštitou prezidenta Václava Havla
- 6.7.1948 v průvodu XI. všesokolského sletu bylo zatčeno na 160 sokolů
- 12.7.1887 se narodila Milada Malá, jedna z náčelnic ČOS
- 12.7.1908 se narodil Alois Hudec, mistr světa v gymnastice, získal zlato za cvičení na kruzích a bradlech
- 14.7.1798 se narodil František Palacký – „otec národa“, politik, historik. Jeho pohřeb – za velké účasti Sokolů – se stal mohutnou českou národní manifestací zemřel 26. května 1876
- 18.7.1924 získal na olympijských hrách v Paříži sokol B. Šupčík zlatou medaili ve šplhu
- 21.7.1880 narodil se M.R.Štefánik, spolupracovník T.G.M. při zakládání čs. legií a československého státu
- 24.7.1860 narodil se malíř Alfons Mucha, autor několika sokolských plakátů
- 31.7.1854 se narodila Renáta Tyršová, dcera Jindřicha Fügnera, manželka Miroslava Tyrše, tělovýchovná a národopisná pracovnice

# Česká národní identita

## Zastavení 6. – Václav IV. a počátky husitství

Václav IV. měl vlastně smůlu. Narodil se do problematické doby, která měla své počátky už za panování jeho otce Karla IV. Od svého narození byl otcem velmi rozmazlován, jeho vychovateli byli arcibiskupové Arnošt v Pardubic a Jan Očko z Vlašimi. Karel se všemožně snažil zajistit Václavovi český i říšský trůn a tak byl syn Karlovy třetí manželky Anny Svídnické už ve dvou letech ( 15. června 1363) korunován českým a v patnácti letech (10. června 1376) zvolen králem Římským a v 6. července téhož roku v Cáchách korunován.

Václav byl člověk velmi vzdělaný, uměl čtyři jazyky, ale nedůsledný a prchlivý, vládnutí v podstatě neměl rád (znechutili mu ho už v dětství) a daleko raději holdoval radovánkám, nemírnému pití a zálibě v chovu divoké zvěře (na Hradě měl „lvinec“ a choval i další méně exotická zvířata), rád lovil.

Nelze mu upřít, že v začátcích své vlády měl upřímnou snahu o aktivní vládu. Udělal však chybu - upínal se na nižší šlechtu, která však neměla dostatečný vliv ani evropský rozhled. Byl donucen bojovat na několika frontách, neustále musel řešit složité vztahy s markrabětem moravským Joštem a svým bratrem Zikmundem. Když se v r. 1394 vytvořila tzv. „panská jednota“ pod Joštovým vedením, byl dokonce zajat a uvězněn, vysvobodil ho jeho bratr Jan Zhořelecký. 19. března 1396 přistoupil na podmínky šlechty, ale stížnosti na nedostatečné řešení těžkých problémů té doby (stále ještě nebylo vyřešeno papežské schizma!), stále neřešené konflikty v rodině, ustupování vyšší šlechtě, politická nestabilita, dokonce i morová epidemie vedly k tomu, že byl v srpnu 1400 sesazen jako nepotřebný.

V roce 1409 se konal církevní koncil v Pise, který Václava římským králem uznal, ale v podstatě už nevládl a o rok později, r. 1410 byl králem zvolen Zikmund. Sociální napětí v říši i v Čechách však stále rostlo! Projevovaly se snahy o nutnou reformu církve, vystupovali první náboženští myslitelé – u nás především Jan Hus, univerzitní mistr a kazatel v kapli Betlémské. V začátcích jeho snah mu byl Václav nakloněn a tak byla vydána důležitá listina omezující práva cizinců na pražské univerzitě – Dekret kutnohorský. Upřednostnění českých mistrů a studentů mělo za následek odchod velké části cizinců na jiné univerzity, ale pražské vysoké učení se od té doby stalo výrazně českým.

V jiných otázkách však Václav přestal s Husem souhlasit. Týkalo se především prodeje odpustků, které Hus pokládal za svatokrádežné a odmítal je. Václav v nich však viděl hlavně důležitý přírůstek do své i církevní pokladnice a povolil je.

Husův vliv nesmírně vzrostl, jeho kázání v Betlémské kapli byla velmi oblíbená a myšlenky na prostý život a reformu církve se rychle šířily. Po vyhlášení interdiktů nad Prahou se Hus rozhodl odejít z města a žil pak nějakou dobu na Kozím Hrádku u Tábora a na hradě Krakovec, odkud také odjel na osudnou cestu na církevní koncil v Kostnici. Václav na jeho ochranu nehnul ani prstem a Zikmund se později dušoval, že glejt, který Husovi podepsal byl platný pouze pro cestu a ne pro samotný koncil.

Husovým odsouzením a potupnou smrtí na březích Rýna vznikl v Čechách obrovský odpor a nepokoje nejen v Praze. Když r. 1419 došlo k první pražské defenestraci, Václava z rozčilení ranila mrtvice (nebo infarkt) a zemřel. Královna Žofie ho podle jeho přání pohřbila na Zbraslavi, ale za husitských válek byl jeho hrob zhanoben a teprve roku 1424 byl řádně pohřben v královské hrobce ve sv. Vítu v Praze.

Jarina Žitná

## *Stále živé přátelství*

Člověk je tvor kolektivní, proto každý z nás je rád, když našel spřízněnou duši, která mu rozumí, které se může svěřit a která mu pomůže překonat životní nesnáze. O přátelství uvažovalo již v minulosti mnoho filosofů. Epikuros zdůrazňuje: Účast neprojevujeme přátelům pláčem, nýbrž starostí o ně. Cicero si uvědomuje, že přátelství má větší cenu než příbuzenství. Erasmus Rotterdamský praví, že sobě dobře činí, kdo činí dobře svým přátelům. Ale je tu i celá řada hořkých vyjádření, z nichž ocitujeme Napoleona po bitvě u Waterloo, když říká: Člověk nemá přátele. Jen jeho úspěch je má.

Mezi těmi, kteří se těmito myšlenkám věnovali, byl také Dale Carnegie, autor mnoha děl na téma lidských vztahů. Narodil se v roce 1888 v Missouri v USA. Zpočátku se mezi jiným pokoušel stát hercem, ale nakonec začal vést v New Yorku kurzy komunikace pro dospělé. Stal se dokonce vyhledávaným poradcem známých osobností. Jeho práce byly přeloženy do nespočetného množství jazyků včetně českého. Nejznámější a nejoblíbenější publikací se také u nás stala kniha *Jak získat přátele a působit na lidi*. I když některé rady jsou v dnešní době pochopitelně méně aktuální, jsou většinou moudré a nutí k zamyšlení. Připomeňme si alespoň několik. Mezi způsoby, jak se stát oblíbeným, Carnegie zdůrazňuje: **Bud'te pozornými posluchači. Mějte druhé k tomu, aby hovořili o sobě. Hovořte o tom, co zajímá druhého. Mezi způsoby, jak přesvědčit lidi, Carnegie uvádí: Mýlíte-li se, uznejte to rychle a důrazně. Snažte se dívat na věci očima druhého, vyhrajete jen tehdy, nepřete-li se. Podejte své myšlenky napínavě. Ukažte, že si vážíte jiného přesvědčení, nikdy neříkejte nikomu, že se mýlí. Podle Carnegieho lze měnit lidi, aniž se jich dotknete. Je třeba začít chválou a poctivým uznáním. Na chyby nutno upozornit nepřímou. Pochválit se má sebemenší zlepšení. Povzbuzujte přesvědčení, že napravit chybu je snadné. Carnegie si všímá také rodinného života. Radí: Jen nebud'te hašteřiví. Nepokoušejte se předělat partnera. Nekritizujte. Bud'te uznalí. Prokazujte drobné pozornosti.**

Mimo vydání více než 50 miliónů výtisků knih ve 38 jazycích založil Carnegie svou společnost s názvem Dale Carnegie training, která působí ve více než devadesáti zemích světa. Pořádané vzdělávací kurzy jsou jedinečné tím, že se v nich učí, jak do života zapojit zásady, které vedou k úspěchu. Přínosem je, že služby jsou neustále vylepšovány a aktualizovány a jsou navrženy tak, aby uspokojily všechny potřeby účastníků. V kursech pracují velmi kvalitní trenéři na základě materiálů, které často překonávají očekávání zákazníků. Také v naší republice se donedávna konaly tyto kurzy, do nichž se do Prahy sjížděli zájemci z celé země. Koncem minulého roku byly kurzy přerušeny vzhledem k hledání nového majitele.

Marcela Hutarová

***Přátelům!***

***Díky!***

***Děkuji za cestu, kterou jsi šel se mnou.***

***Děkuji za ruku, která mi pomáhala.***

***Děkuji za naslouchání, které mi odňalo samotu.***

***Děkuji za tvoji blízkost, která mi dala hřejivé bezpečí.***

***Děkuji za to, že jsi!***

## *Červnový a červencový kaleidoskop*

Lidé, události, slavná výročí v měsících červen a červenec.

### *Požár Malé Strany a Hradčan*

Byl to nejničivější požár v historii Prahy. Propukl dne 2. června 1541 při opravě střechy paláce Smiřických na Malostranském náměstí. Rozšířil se po Malé Straně a Hradčanech včetně Pražského hradu. Většina domů shořela a poškozen byl i chrám svatého Víta a královský palác včetně kaple Věch svatých a poměrně nedlouho předtím dokončený Vladislavský sál a Ludvíkovo křídlo.

Požárem byl zničen archiv desk zemských, pozemkových knih české šlechty, a tím také zanikl důležitý historický pramen českých dějin. Zničení středověké zástavby Malé Strany otevřelo prostor pro uplatnění renesanční architektury a scelování parcel pro stavbu paláců v blízkosti panovnického sídla. Nové budování města trvalo dlouhá desetiletí a největší zástupce této výstavby, Valdštejnský palác, byl postaven až v letech 1623–1630.

### *„Kterou píseň lid sám na svou hymnu vznesl, ta hymnou také zůstane!“*

To jsou slova Bedřicha Smetany, kterými v sedmdesátých letech 19. století reagoval na výzvu Jana Nerudy, aby složil národní hymnu. Tou se totiž už před tím naprosto samozřejmě stala píseň „Kde domov můj“. Byla to skladba č. 19 pro Tylovu hru „Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka“, která byla velmi působivá a kterou po celkem neúspěšné premiéře, začali lidé zpívat. Hráli ji na ulicích potulní harfeníci, zpívala se v hospodách. Ironií osudu ji hráli i na pohřbu jejího autora Františka Škroupa 7. února 1862 v Rotterdamu, kde byl v závěru svého života kapelníkem.

František Škroup se narodil v učitelské rodině, 3. června 1801 v Osicích u Hradce Králové. V tehdejší době se mezi slovo učitel a muzikant mohlo dávat rovnítko, bylo to tak i u Škroupů. František studoval na gymnasiu v Hradci Králové a pak práva v Praze – studia ale nedokončil. Místo toho uváděl ve Stavovském divadle česká ochotnická představení a sám v nich účinkoval – na př. zpíval úlohu Figara v Lazebníku sevillském. 2. února 1826 měla premiéru jeho nejslavnější opera „Dráteník“. Úspěch podpořil jeho touhu věnovat se plně hudbě – r. 1827 byl jmenován druhým, roku 1837 prvním kapelníkem Stavovského divadla, skládal další opery, ale žádná z nich už nebyla tak úspěšná jako „Dráteník“.

Píseň „Kde domov můj...“ zpívá v Tylově hře Fidlovačka slepý houslista Mareš. Hra neměla příliš úspěch, panstvu vadila její lidovost. Měla premiéru 21. prosince 1834. Písní se často vytýkala určitá nostalgické, proto bylo kolem její volby jako národní hymny dost sporů. Nicméně v roce 1920 se stala usnesením vlády oficiální hymnou České republiky. Sám Škroup pro neshody v divadle odešel roku 1860 jako kapelník do Rotterdamu, kde také zemřel.

### *Den D – 6. června 1944*

Byl to den nejrozsáhlejší výsadkové operace v dějinách lidstva. Konečně byla otevřena dlouho očekávaná druhá fronta – Spojenci se vylodili na plážích v Normandii. Vylodit tři miliony vojáků na dobře opevněném nepřátelském pobřeží, to není jen tak – proto přípravy byly neuvěřitelné!

K vylodění mělo dojít na francouzské straně pobřeží kanálu La Manche – ale kde? Pobřežní linii Němci dobře opevnili systémem kulometných hnízd, protitankových překážek a dalších nástrah, které by očekávané vylodění ztěžovaly nebo mu dokonce mohly zabránit. V úvahu padalo několik míst, nakonec se rozhodnutí přiklonilo k Normandii, při čemž se ovšem Spojenci snažili konečný cíl útoku kamuflovat a koncentrovat německé jednotky na jiná místa, především na oblast Calais, kde je kanál nejužší, dokonce byla rozšířena i klamná domněnka, že cíl vylodění bude až v Norsku a Dánsku.

Pobřeží Normandie bylo rozděleno na pět invazních pláží, pojmenovaných Utah, Omaha, Gold, Juno a Sword. První dvě z těchto pláží byly dobývány Američany (75 tisíc mužů), další tři Brity a Kanadany (80 tisíc mužů) – v první vlně..

K odvrácení pozornosti Němců od skutečného místa plánovaného vylodění sloužila i rozvědka, dvojité agenty – a dělali to dobře. Němci, až na Erwina Rommela, uvěřili.

Pobřeží Atlantiku v západní Evropě je vystaveno časté nepřízni počasí, větru a mlhám – kromě toho vylodění na normandských plážích může probíhat pouze za tzv. vysokého přílivu. Vybrat předem takový termín není jednoduché. Konečné rozhodnutí vrchního velitele generála Eisenhowera padlo na pátek, 5. června 1944. Počasí ovšem tomuto plánu nepřeje, je tak špatné, že Němci vůbec nepředpokládají, že by se něco tak velkého mohlo dít a generál Rommel dokonce opouští pobřeží a jede domů na oslavy narozenin své ženy. Po zprávě, že další den, tedy 6. června se má počasí alespoň částečně zlepšit, Eisenhower se rozhoduje riskovat. V sobotu 6. června 1944 půl hodiny po půlnoci akce začíná nočním výsadkem 25 tisíc parašutistů, kteří mají podporovat vylodění invazních plavidel. Velká část parašutistů však přistane poměrně daleko od určeného území, bloudí po Normandii a Němci to považují za akci k odlákání pozornosti. Časně ráno vyplouvá z anglických přístavů skoro 7 tisíc lodí. V půl sedmé ráno se otvírají transportní čluny a vojáci se snaží dostat na břeh. Je vysoká voda a obojživelné tanky, které je měly podporovat, se potápějí. Obrovské ztráty, nejhorší mají Američané na pláži Omaha. Do večera však Spojenci ovládají prvních pár kilometrů pobřeží.

Druhá, ještě mohutnější vlna výsadku už vystupuje na pobřeží nechráněné německou obranou. Je natažen obrovský ropovod z Anglie, ten zajišťuje dostatek pohonných hmot, pokládají se obrovské bloky prefabrikovaných přístavů. Přes to všechno, Hitler věří, že k hlavnímu útoku teprve dojde někde v prostoru Calais, nedal proto pokyn k nutnému přesunu svých vojsk - a tak vlastně rozhodl o úspěchu invaze. Západní fronta byla konečně otevřena a začíná vítězná a těžká tažení spojeneckých vojsk na Berlín.

V současnosti můžete v Normandii bloudit hodiny kolem opuštěných německých palebných postavení, pozorovat zbytky přístavních bloků vynořujících se z hladiny oceánu a navštívit obrovské zelené plochy tichého rozjímání – vojenské hřbitovy s nekonečnými řadami bílých křížů. Na člověka tady všechno padá.

V Arronanches je pozoruhodné muzeum s kruhovou filmovou projekcí. Byla jsem tam dvakrát. Uprostřed hrůzy a utrpení tisíců uvidíte mezi hořícími troskami malé naříkající kotě. Pro mne je tenhle obrázek, na který nemohu zapomenout, symbolem lidské necitelnosti a krutosti – i když vím, že tato válka musela být vybojována.



**Také tohle je válka!!!**



**Součást něm. opevnění**



**Pláže v Normandii - Utah, Omaha, Gold, Juno, Sword**

Karel Čapek

*„Být prostě a pouze proti něčemu je intelektuální lajdáctví, musíte říci pro co jste!“* Muži na plážích Normandie to řekli a dokázali !



## ***Reinhard Heydrich a heydrichiáda***

Byl to jeden nejnelítostnějších a nekrutějších vrahů v dějinách. Narodil se 7. března 1904 a zemřel rukama českých vlastenců, atentátníků vyslaných z Londýna, 4. června 1942. Jeho smrt rozpoutala neslýchaný teror – i tak si však pamatuji, že jsem ve škole seděla v druhé lavici, škodolibě se dívala na obrázek zdobený černou stuhou na stěně u okna a v duchu si říkala: „Tak jsi to dostal! To ti patří!“ a měla jsem hluboký pocit zadostiučinění.

Heydrich byl poslán do Protektorátu Čechy a Morava, aby dal Čechům za vyučenou. Dosavadní říšský protektor Konstantin von Neurath byl shledán příliš mírným, Češi potřebovali daleko tvrdší ruku. Heydrich byl prominentním nacistou, spolupracovníkem ale také sokem – Himmlera, druhým představilem SS a generálem policie – a zároveň byl jedním z hlavních architektů holocaustu.

Byl vynikajícím sportovcem, hrál prý dobře na housle – a byl to vrah neznající slitování a nezastavující se před ničím. Hned po nástupu do funkce zastupujícího říšského protektora naprosto cílevědomě odstraňoval všechny, kteří mohli být fašistům nebezpeční. Byli to členové Obrany národa a Sokolové, mezi jeho prvními oběťmi byl i generál Eliáš, který jako člen odboje hrál nevděčnou úlohu představitele protektorátní vlády.

O přípravě i vlastním provedení atentátu včetně smutného ukončení v kryptě pravoslavného kostela Cyrila a Metoděje v Resslově ulici toho bylo mnoho napsáno a existuje celá řada dobře a zasvěceně napsaných knih z oblasti literatury faktu – a přece se ještě dnes vyskytují určité pochyby a nesrovnalosti. Po atentátu bylo vyhlášeno stanné právo, které trvalo do 3. července 1942. Za tu doby bylo popraveno 540 občanů republiky, další byli odvezeni do koncentračních táborů, odkud se většinou nevrátili. Svět však byl hluboce pobouřen především událostmi, které vedly k vypálení a nprostému zničení českých obcí Lidice a pak Ležáky.

O oprávněnosti atentátu byly vedeny četné spory. Faktem je, že si asi nikdo nedovedl představit míru teroru, který následoval, i když bylo jistě předem jasné, že atentát na tak vysoko postaveného prominenta si fašisté nedají líbit. Na druhou stranu atentát splnil svůj účel tím, že ukázal světu, že Češi se se svým postavením nesmířili a svůj boj za svobodu myslí vážně.

## ***10. červen 1942 - zločin proti lidskosti***

*„Milá babičko. Kdybyste mi mohla poslat punčochy a jednu lžici. Míla a Zdeněk by chtěli vdolky. Také jestli byste mi mohli poslat nějaký hrneček, lžici, hřeben, nůž a co ještě budete moci. A za vše vřelé díky a odplatu, jestli se ještě někdy sejdem!“*

Nesešli se, druhý den byly lidické děti zavražděny plynem ve speciálních nákladních vozech, do nichž byly zavedeny výfukové plyny. Nejstaršímu z dětí bylo skoro šestnáct, nejmladšímu něco přes rok. Celá smrtelná procedura trvala necelých dvacet minut.

Lidice bývaly – a dnes už zase jsou - malou obcí, vzdálenou asi 20 km od Kladna. Na základě naprosto nesmyslné a neověřené historky s milostným dopisem, byla obec vybrána, aby demonstrovala sílu a nesmiřitelnost německého vedení. 9. června večer byla obklíčena, všichni muži a chlapci nad patnáct let byli u zdi Horákova statku postříleni, ženy poslány do koncentračních táborů. Rasově odpovídající děti měly být dány na převychování do německých rodin, ostatním už zbyla pouze smrt. Obec byla srovnána se zemí. Němci si vše pečlivě dokumentovali, měli tu i filmový štáb s kamerou,

aby zaznamenal jejich hrdinství. Postřílené muže museli pohřbít do společného hrobu vězňové z nedalekého Terezína, na živu nezůstali ani psi a kočky a domácí zvířata.

Po skončení války se domů vrátilo 143 lidických žen – aby poznaly, že už vlastně domov nemají. Místo, kde stávaly Lidice, vůbec nepoznávaly, zůstaly samy bez mužů a bez dětí. Těch se nakonec domů vrátilo sedmnáct. Devět z nich bylo vypátráno v německých rodinách a šest miminek přežilo v německém sirotčinci. Dvě děti, které se narodily až po tragedii, se ženám podařilo uchránit.

V nových Lidicích postavených po válce dnes žije kolem 500 stálých obyvatel, v místním muzeu se můžete dovědět všechny strašné podrobnosti a u dojemného pomníku lidických dětí zavzpomínat a hlavně přemýšlet, jak se něco takového vůbec mohlo ve 20. století stát. Po Lidicích se dnes jmenují stovky žen po celém světě, které tak byly svými rodinami pojmenovány, aby jméno zůstalo žít. Také mnoho obcí v Brazílii, Mexiku, Izraeli, Peru a dalších státech bylo přejmenováno na Lidice.

Po pravdě řečeno, Lidice nebyly jedinou osadou, kterou postihl tento strašný osud – nezapomínejme na Ležáky, Ploštinu, francouzský Oradour a další.....Jsou svědkem toho, co dokáže člověk. Jestliže spisovatel Maxim Gorkij kdysi vyřkl památnou větu: „Člověk – to zní hrdě!“ neměl tak docela pravdu. Člověk totiž občas dokáže žít hůř než zvíře, které na rozdíl od člověka loví jen pro zachování života. Jak bychom tedy měli dnes nazvat německé „naddlidi“?

## *Splněný sen národa – Národní divadlo*

Výstavba velkého kamenného divadla, kde by se hrálo česky. České knihy a české ochotnické divadlo bylo nositelem kultury i národního uvědomění nejen ve městech, ale i na venkově. Cesta k povolení výstavby kamenného divadla v Praze však byla svízelná a snad ještě svízelnější a obtížnější bylo finančně stavbu zabezpečit

Podívejte se na tympanon nad jevištěm! Můžete tam číst krátkou větu, která vysvětluje, proč nebo jak je možné, že divadlo vůbec stojí.

„*Národ sobě!*“ snad skutečně jediné divadlo na světě, které za svou existenci vděčí národu – drobným lidem, řemeslníkům, služkám, střední vrstvě, inteligenci i české šlechtě. Základní kámen divadla byl položen 16. května 1868, jsou známa i jména velikánů české kultury a politického života, kteří poklepem na tento kámen (dnes je možno navštívit ho ve sklepení ND) stvrzovali svou životní víru a přesvědčení. Byl mezi nimi i dr. M. Tyrš a, samozřejmě, Bedřich Smetana se svou známou větou „V hudbě život Čechů“.

Divadlo bylo otevřeno při návštěvě korunního prince Rudolfa v Praze premiérou Smetanovy Libuše, do srpna se zde odehrálo dalších 11 představení. Pak přišla katastrofa! Při dokončovacích pracích na střeše budovy došlo 18. srpna 1881 k požáru a divadlo vyhořelo! A tady se ukázalo, zač Češi stojí! Další sbírka začala naprosto spontánně, za sedm dní se sešel první milion zlatých. Sbíralo se v Praze, mimo Prahu a dokonce i v zahraničí. Z Kalifornie na příklad došla vyrýžovaná zrnka zlata v hodnotě jednoho dukátu. Kdo byl asi onen vlastenec, kterému nebylo lhostejné, co se děje doma?! Přispívala česká inteligence, spolky, česká šlechta, dokonce i císař František Josef II. Pražské ženy uspořádaly obrovský bazar na Žofíně, značný obnos přinesla i velká loterie. Takže se stavělo, architekt Zitek byl vystřídán architektem Schultzem, nový projekt se vystříhal všech nedostatků, které se v začátcích provozu divadla objevily.

18. listopadu 1883 se opět zvedla opona a zazněly tóny Smetanovy Libuše – oslavy české státnosti.

O lidech, kteří Národním divadlem žili a z jeho prken předávali dál poselství lidskosti, krásy a „kumštu“ by se dalo vyprávět.

Pro zajímavost – ve Vídni prý malá česká holčička pořádala představení, sbírala penízky a posílala je do pražské sbírky na výstavbu Národního divadla. . Po létech stála jako primadona na jeho jevišti – byla to velká tragédka Otylie Sklenářová – Malá.



Zlatá kaplička nad Vltavou.

## *Staroměstské náměstí 21. června 1621*

Konec Stavovského povstání a poprava 27 českých pánů. Byli mezi nimi Václav Budovec z Budova, Diviš Černín z Chudenic, , Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic, Kašpar Kaplíř ze Sulevic, hrabě Jáchym Ondřej Šlik a profesor pražského vysokého učení Jan Jesenius. Všechno bezúhonní mužové, patřící mezi elitu národa.

Poprava na Staroměstském náměstí znamenala konec českého protestantského stavovského povstání.

Povstání začalo dne 23. května 1618 třetí pražskou defenestrací a definitivně bylo potlačeno bitvou na Bílé hoře 8. listopadu 1618. Popravou předních a vůdčích mužů národa si vládnoucí habsburská monarchie upevnila svoje postavení na českém trůně.

Soud trval asi od 20. února do 29. března 1618 a naprosto se neřídil všeobecně uznávaným městským právem, ale podle císařských směrnic, úloha senátu byla naprosto potlačena – nesměl se ani ozvat!

Každý z vyslychaných a později obžalovaných musel odpovědět na 236 otázek, někteří byli vyslycháni i útrpným právem. Popravu vykonal kat Mydlář, který si musel několikrát nabrousit meč. Uťaté hlavy provinilců byly nabodnuty na kůly a vystrčeny z oken Mostecké věže – na výstrahu. Vydržely tam skoro rok

V roce 1904 při poslední velké opravě údržbě náměstí, byla položena nová dlažba a na chodníku před radnicí 27 bílých křížů vyznačovalo, kde se poprava konala. .

Dobře se pamatuji, jak mi ty kříže táta ukazoval a vysvětloval, co znamenají – určitě jsem nebyla sama, koho rodiče takhle poučovali. Bitvou na Bílé hoře a potlačením protestantského odboje skončila nadobro osobní i náboženská svoboda Čechů.

# *Operace Barbarossa*

Začátek druhé světové války na východě. Že se hitlerovské Německo chystá na válku, nebylo nic tajného. Jako bomba ovšem zapůsobilo podepsání paktu mezi Sovětským svazem a fašistickým Německem, tedy dvěma rozdílnými a navzájem se potírajícími idejemi. Ale – jak je známo - moc nemá ani korektivu ani studu! Pakt Molotov – Ribentrop se stal faktem – další „bomba“ na veřejné mínění dopadla, když – pakt, nepakt – 22. června 1941 časně ráno německé armády přepadly Sovětský svaz.

Hitler podepsal směrnicí o napadení již 18. prosince 1940 –předpokládal, že se s SSSR vypořádá velmi rychle bleskovou válkou.

Boje začaly na sovětsko – německé hranici od Baltu až k ústí Dunaje – v délce asi 2000 km, o tři dny později ještě na hranicích Finska a Norska (dalších 1200 km). Hitlerovy představy a vědomosti byly v mnoha případech nereálné, jeho iluze dostaly patřičnou ránu, když po počátečních úspěších byla německá armáda tvrdě odražena v prosinci 1941 v bitvě pod Moskvou, kde kromě bojové morálky vojáků Rudé armády zapůsobil i tradiční ruský spojenec – zima! Tady skončila plánovaná blesková válka.

Je zajímavé porovnat začáteční poměr sil na obou stranách konfliktu: Osa měla převahu v lidech – asi 3,9 milionů vojáků, SSSR pouze 2, 7 milionů. Kromě toho sovětské jednotky neměly plné stavy a nebyly dostatečně mobilní. Asi dvojnásobnou převahu měli Rusové v počtu tanků a dokonce i letadel. Kvalita však byla na straně Německa, velký význam měl i nedostatek spojovací techniky a kvalita důstojnických sborů na obou stranách. Mínusem byly na sovětské straně zásahy politických komisařů a nenávisť obyvatel na území Ukrajiny, Bílé Rusi i Pobaltských státech. Tam všude se mylně domnívali, že jim německá armáda přinese konečně svobodu. Postoj obyvatel těchto oblastí se výrazně změnil během války, kdy německé armády ukázaly svou pravou tvář.

Pro zajímavost – operace Barbarossa byla skutečně výjimečně dobře utajena, ani němečtí vojáci nevěděli nic o jejím skutečném záměru a domnívali se, že jde pouze o přechod sovětským územím - předem odsouhlaseným samotným Stalinem - ke koloniím Velké Británie. Teprve 21. června večer Hitler oznámil veřejnosti a armádě skutečný stav věcí, tedy napadení Sovětského svazu. Sovětské vedení však bylo o plánu Barbarossa informováno přeběhlíkem Alfrédem Lutzem, který téhož dne přešel přes Západní Bug, ale jeho zprávy byly považovány za desinformace.

V prosinci 1941, po vítězné bitvě o Moskvu, v podstatě skončila operace Barbarossa, začal ústup fašistických armád a Spojenci začínali mít přesilu, Rudá armáda začínala tlačit frontu zpět a získávat dříve ztracená území. Němci praktikovali úlohu „spálené země“ , existoval i tzv. „hladový plán“ – tedy plán na úplné vyhladovění získaných území, kde mělo být původní obyvatelstvo umoreno hladu a na jejich místo dosazeni němečtí osadníci.

Definitivní konec tzv. „bleskové války“ znamenal pro Hitlera a jeho kumpány značné zklamání, ale další pokračování bojů vedlo pomalu, ale jistě ke konečnému vítězství Spojenců a definitivní porážce fašistického Německa.

## *II.všesokolský slet – 1891*

Konal se ve dnech jubilejní výstavy, na které měl Sokol též svou expozici. Koncem června vystoupilo během tří dnů ve Stromovce 2310 sokolů ze 260 jednot ve společných cvičeních (již s hudebním doprovodem) a 65 družstev v gymnastických závodech.

Průvodu se účastnilo již 5600 sokolů. Přítomné byly též delegace slovanských států a

gymnasti z Francie.

## *Justiční vražda Milady Horákové*

„Všechno se mi v poslední chvíli zdá neskutečné, a přece počítám už jen minuty. Není to tak zlé – jen o Vás teď jde, ne už o mne! Buďte silní! Mám Vás tolik ráda a taková láska se přece nemůže ztratit, rozplynout...!“

To jsou slova posledního dopisu, která k ránu 27. června 1950 napsala svým drahým Dr. Milada Horáková – žena, kterou její vlastní národ poslal na popravěštně.

Za svoboda se jmenovala Milada Králová, vystudovala práva a provdala se za svou celoživotní lásku Bohuslava Horáka, pozdějšího programového ředitele Československého rozhlasu. Po okupaci oba dva vstoupili do odboje a oba byli v srpnu 1940 zatčeni gestapem. Dokázala odolávat obrovskému fyzickému i morálnímu nátlaku svých vězňů a prozradila pouze to, o čem věděla, že její vězňové dobře vědí. Po ukončení výslechů byla převezena do Terezína. Roku 1944 byla souzena v Drážďanech – měla štěstí. Původně navrhovaný trest smrti byl nakonec změněn na osm roků káznice v Ainachu u Mnichova. Její muž přežil pochod smrti a po válce se setkali.

Milada se stala šéfredaktorkou časopisu Vlasta, byla zvolena členkou parlamentu, ale po únoru 48 byla jako členka Československé strany národně sociální zbavena všech funkcí. Protestovala proti jednání komunistů a v den smrti Jana Masaryka složila sama svůj poslanecký mandát. 27. září 1949 byla zadržena státní bezpečností v zaměstnání, jejímu manželovi se už nepodařilo ji včas varovat, sám se však zachránil útekem přes zahradu. Manželé se už nikdy nesetkali.

V káznici se opakovalo všechno to, co už jednou zažila v německém vězení. 31. května 1950 byla postavena před soud jako jedna z třinácti obžalovaných z velezrady a špionáže. Soudu způsobila nemalé problémy, přiznala sice, že s komunistickým pučem nesouhlasila – čímž tedy doznala vinu, ale nedržela se předem nacvičených a vynucených odpovědí.

Zmanipulované a úmyslně špatně informované veřejné mínění přispělo nemalou měrou k jejímu odsouzení, což její vězňové také předem plánovali.

8. června byl vynesena rozsudek a čtyři „viníci a zrádci“ Milada Horáková, Jan Buchal, Oldřich Pelcl a Závěš Kalandra byli odsouzeni k trestu smrti. Další obžalovaní jsou odsouzeni na doživotí a trestům mezi 13 – 28 lety vězení. Milada Horáková byla jedinou ženou odsouzenou k smrti, což bylo něco neslýchaného i v komunistických procesech. Nepomohlo ani odvolání, ale ani veřejné pohoršení světového mínění a žádosti o milost, které poslalo prezidentu republiky mnoho významných světových osobností jako třeba Albert Einstein, Eleanor Rooseveltová, manželka prezidenta USA, nebo Winston Churchill.

Dopisy, které Milada psala ve vězení svým přátelům po odsouzení nebyly adresátům předány a rodině je dostala až v roce 1990. Dcera Jana a sestra Věra s manželem ji směly navštívit krátce před popravou, od nich se také dověděla, že manželovi se podařilo uprchnout a že ji neznal, jak se jí snažili namluvit.

Přes pobouření světové veřejnosti byla poprava vykonána ( a velmi krutým způsobem!) 27. června časně ráno. Manžel Bohuslav se dostal do USA, kde našel azyl. Dcera Jana za ním odešla v roce 1968, do té doby ji vychovávala Miladina sestra Věra. Bohuslav Horák zemřel v r. 1976, dcera Jana žije ve Washingtonu.

3. července 1968 byl zrušen rozsudek nejvyššího soudu z r. 1950, úplná rehabilitace odsouzených trvala 22 let. Jsou věci mezi nebem a zemí – ale boží mlýny melou sice pomalu, ale jistě!



## **Bitva u Zborova – 2. července 1915**

Bylo to první vystoupení českých, dobrovolně vytvořených pluků v bitvě s Rakousko – uherskou řádnou armádou dne 2. července 1915 v Rusku. O této historické bitvě toho bylo hodně napsáno, dokonce i v minulých ročnících Sokolských souzvuků, kde jsem reprodukovala události této bitvy, tak, jak je popsal spisovatel Josef Kopta v prvním díle své trilogie „Třetí rota“ („Třetí rota na magistrále“ a „Třetí rota opět doma“).

Po této bitvě, která byla součástí velké Kerenského ofensivy byla zrušena všechna omezení, která se týkala působení českých vojáků v Rusku.

Z naší strany se jí zúčastnilo asi 3500 mužů Československé střelecké brigády, konkrétně Střelecký pluk Jana Amose Komenského, Jiřího z Poděbrad a Jana Žižky. Všimněte si, že naše pluky nesly jména předních postav naší národní historie, do značné míry tak předznamenávaly směr a cíle našeho snažení. Sám Masaryk stál u přejmenování pluku Svatého Václava na pluk Mistra Jana Husa, další pluky nesly jména Palackého, Štefánika, Jana Jiskry z Brandýsa a Jana Koziny.

U Zborova padlo na naší straně asi 200 mužů, ale jejich postup vpřed byl nezadržitelný. Stáli proti dobře vyzbrojené Rakousko – uherské armádě, měli jen chatrné zbraně a nebylo jich dost, přesto jejich postup vpřed byl tak prudký, že ruské dělostřelectvo nestačilo reagovat a přenášet palbu do dalších rakouských linií. Velitelem útoku byl známý sokolský cvičitel, plukovník Švec.

Bitva u Zborova vešla do dějin československé armády a Československé republiky. Byla dokladem touhy našich lidí po svobodě osobní i po svobodě státu – stala se nedílnou součástí historie vzniku Československa jako samostatného státu. Pomník hrdinům od Zborova najdete na nejrůznějších místech naší republiky, ten na připojeném obrázku stojí v Blansku – stejný stával v Praze na Spořilově na dnešním Roztylském náměstí. Byl slavnostně odhalen při příležitosti dvacátého výročí bitvy v červenci 1937, autorem byl pamětník bitvy Karel Babka. Socha byla odlita třikrát. Jedna dodnes stojí v Blansku, druhá, na Spořilově, byla zbořena v r. 1940 a třetí byla objevena na Ukrajině v obci Kalinivka. V současnosti se občané v Praze – Spořilově snaží o obnovení památníku, bohužel se – přes četné dary organizací, spolků i soukromníků – stále ještě nesešly potřebné finance.

Zborovská bitva nebyla jen tak nějakou šarvátkou, byla součástí ohromného úsilí a obětí legionářů, kteří vytvořili dosud nevídanou armádu.

***Byla to totiž silná a mocná armáda státu, který ještě neexistoval.***

Prokop Holý:

***„Člověk má zemřít za to, proč žil!“***

Oldřich Daněk (hra o Prokopu Holém):

***„Nikdo, kdo šel do boje, nešel zemřít, všichni hledali království Boží“,***

***já dodávám: „všichni hledali svobodu!“***

## **„Cyril a Metod, bratři ze Soluně...“**

Víme toho o nich dost. 5. července slavíme jejich svátek. V roce 1980 byli papežem Janem Pavlem II. prohlášeni za patrony Evropy. Datum 5. července nemá žádný vztah k jejich činnosti, ale na žádost arcibiskupa Bedřicha Furstenberka byl 5. červenec stanoven papežem Piem II. - při příležitosti jejich příchodu na Moravu roku 863 - jejich svátkem. Slovanské pravoslavné církve mají vlastní oslovy 11. května podle pravoslavného kalendáře. Historicky je ovšem doloženo pouze to, že oba bratři přišli na Moravu na jaře roku 863.

Víme, že byli vysláni na Moravu na žádost knížete Rostislava. Jejich mise měla úspěch – už proto, že mluvili slovanským jazykem, kterému místní obyvatelé rozuměli. Kromě jiného sestavili i zákon, kterým se vypořádali s nevěřícími uctívajícími stále pohanské Bohy a pohanské obřady. Dnes není pochyby o významu jejich působení na Moravě – používali slovanský jazyk a slovanskou liturgii, vynalezli písmo, nadále stále používané, překládali evangelium – kulturní, ale i politický význam jejich mise byl nepopiratelný. Tohle vše je obecně známo, ale méně známé jsou peripetie jejich působení, politické změny v tehdejší státě, ale i nepřátelství říše Římské, která rozhodně neměla zájem na rostoucí slovanské kultuře.

Roku 864 napadl Ludvík II. Němec Velkomoravskou říši, kníže Rostislav byl obležen na Děvíně a byl donucen přiznat vasalství říši Východofrancké a tím i návrat latinských kněží na Moravu. Roku 863 byli oba bratři pozváni do Říma nebo do Konstantinopole, aby mohli být vysvěceni. Cesta přes nepokojný Balkán byla obtížná, takže cestovali do Benátek a dál lodí. V Konstantinopoli ovšem mezi tím došlo ke státnímu převratu, kníže Michal III. byl zavražděn. Papež Mikuláš I. zval oba bratry do Říma – konstatoval, že ve své práci sice používali nepovolený jazyk, ale měli úspěch. Bratři pokračovali v cestě, jako dar nesli i ostatky sv. Klimenta. Papež Mikuláš I. sice zemřel, ale jeho nástupce Hadrián IV. je očekával před branami Říma, kde s poklonil svatým ostatkům –přijetí bylo velkolepé.

Konstantin v Římě obhájil oprávněnost slovanské liturgie, staroslověnština byla zvláštní bulou povolena r. 868 jako bohoslužebný jazyk. Konstantin, který nebyl již delší dobu zdrav, v Římě zemřel, Metoděj byl jmenován prvním moravským arcibiskupem. Papežskou bulou byly země knížete Rostislava, Svatopluka, Kocela přijaty pod správu římského státu.

Při svém návratu na Moravu byl Metoděj zajat Franky a roku 870 se konal v Řezně proces, při kterém byl sesazen, odsouzen na doživotí a dva a půl roku vězněn v hluboké jámě pod širým nebem. Zasáhl však papež Jan VIII. Na jeho příkaz byl rozsudek zrušen a Metoděj dosazen zpět do čela moravské diecéze. Roku 873 se ujímá všech chrámů i kleriků na Moravě . Tam ovšem už v tu dobu vládl Svatopluk, který Frankům vydal Rostislava, sám byl zajat, posléze propuštěn a vyslán v čele franckého vojska na Velkou Moravu. Svatopluk však přešel na stranu Moravanů a v čele vojska knížete Slavomíra Franky porazil a teprve roku 874 s Franky uzavřel mír.

Historie se však opakovala, Metoděj byl znovu obviněn z kacířství, byl povolán do Říma, ale tam svou věc – použití staroslověnštiny – obhájil. Bulou nazvanou „*Industria tuae*“ bylo však určeno, že epištoly a evangelia musí být čteny nejprve latinsky a teprve pak staroslověnsky.

V té době začíná intrikovat německý kněz Wiching, ale jeho listiny prohlásil papež za padělané. R. 882 cestuje Metoděj do Konstantinopole za císařem Basileem, který si ho přál vidět. Byl slavnostně přijat a roku 884 se vrací zpět na Moravu, kde se věnuje především překladům zbývajících částí Písma.

V roce 885 těsně před svou smrtí jmenoval Metoděj svého nástupce Gorazda. Wiching však pokračoval ve svých intrikách s Římem – Gorazd byl uvězněn a kněží, kteří se nechtěli vzdát Metodějova odkazu byli doslova v okovech vyvlečeni ze země. Uchýlili se jednak do Čech, jednak do Polska nebo Bulharska.

Pramínek slovanské vzdělanosti a kultury uhasl.

Hledání Metodějovy hrobky v Mikulčicích je zatím bezvýsledné, po smrti byl totiž v důsledku církevní klatby několikrát jeho hrob přemístěn.

## *16. července 1945 –*

### *začátek atomového*

#### *věku*

V létě roku 1945 byl konečně ukončen válečný konflikt v Evropě, v Tichomoří však válka pokračovala a denně přinášela obrovské ztráty na životech. Japonci se rozhodně nemínili vzdát – i když válku už vlastně prohráli. Vypadalo to, že se bude muset uskutečnit invaze přímo na hlavní japonské ostrovy a američtí odborníci podle dosud získaných zkušeností odhadovali počet budoucích ztrát na 1, 5 až 4 miliony vojáků, na japonské straně ještě s podstatně horšími čísly 5 až 10 miliony lidí. To jsou nepředstavitelná čísla, zvláště když už na konečném výsledku války už nebylo možno nic změnit!

Existovala však však ještě jedna možnost – v laboratořích v Los Alamos se stále intenzivně pracuje na projektu Manhattan, tedy na výrobě první atomové bomby. Po šesti letech výzkumné práce je projekt prakticky ukončen – zbývá ještě vyzkoušet výsledek.

To se stalo 16. července 1945 v půl šesté večer – v tom okamžiku lidstvo vstoupilo do atomového věku, se vším, co obnáší...

První jaderný test se připravoval více než rok a byl proveden v poušti Nového Mexika v blízkosti městečka Alamogordo, místo bylo známo pod kódem Trinity Site. První atomová bomba měla krycí jméno „The gadget“, tzn. „přístroj“, „zařízení“ nebo také „udělátko“.

Přípravy před vlastní zkouškou trvaly víc než půl roku – nejvíc se zkoušky obávali samotní vědci pracující na její přípravě. Přes všechny znalosti, nikdo nebyl schopen předvídat, jak vlastně bude výbuch silný a co se po něm stane. Když v půl šesté večer bomba explodovala, všichni byli ohromeni. 30 metrů vysoká kovová konstrukce, na které byla bomba zavěšena naprosto zmizela, doslova se vypařila, teplota dosáhla 4000 stupňů Celsia. Výbuch byl doprovázen obrovským hlukem, který bylo slyšet stovky kilometrů daleko, hřibovitý oblak vystoupil do výše 12 km, tam ho rozptýlil vítr. Tlaková vlna rozbila okna až do vzdálenosti 190 km a vysokou teplotou se roztavil písek mexické pouště a vytvořila se hmota podobná zelenému sklu, později byla nazvána trinitit. Pozorovatelé ukrytí ve třech bunkrech vzdálených asi 9 km od epicentra byli naprosto zděšeni poznáním, jak obrovskou sílu se jim podařilo uvolnit.

Příprava zkušebního výbuchu i sám výbuch byla velmi pečlivě utajena, obyvatelstvu byla vysvětlována jako výbuch munice. Pravdu se lidé dověděli teprve po útoku na Hirošimu a Nagasaki v srpnu téhož roku.

*„Všichni se podílíme na vytváření naší budoucnosti. Náš osud je v našich myšlenkách!“*



## 21. července 1969 – člověk na Měsíci

V květnu 1961 prohlásil prezident USA Kennedy: „Věřím, že USA si mohou vytýčit za cíl přistání člověka na Měsíci a jeho bezpečný návrat na Zemi - a to do konce tohoto desetiletí!“ Bylo to v době, kdy byla vážně narušena suverenita Spojených států ve výzkumu Vesmíru – Sovětský svaz vypustil do kosmu první družici, prvního živého tvora i prvního člověka. Američanům se nemohla líbit tehdejší převaha SSSR a Kennedy tedy odstartoval projekt Apollo. Pracovalo na něm 400 tisíc vědců, konstruktérů a techniků – hledali vhodné materiály, vymýšleli konstrukci lunárního modulu – ten musel spolehlivě sloužit jak k vysazení kosmonauta, tak i k jeho bezpečnému návratu.

Cesta na Měsíc byla trnitá, dílčí úspěchy střídaly neúspěchy, dokonce i tragedie, když v roce 1967 tříčlenná posádka Apolla 1 ještě během treninku na zemi uhořela. Úspěchem naproti tomu byl zdařilý první oblet Měsíce a přiblížení lunárního modulu až na 15 km k cíli. Dobře se ještě pamatuji na pocit ulehčení, kteří jsme cítili všichni, když se při prvním obletu modul vynořil ze stínu a spojení bylo znovu navázáno.

V roce 1969 bylo vše připraveno – Apollo 11 mohlo odstartovat, stalo se tak 16. července a na palubě byli tři kosmonauti – Neil Armstrong, Edwin Aldrin a Michael Collins. Nosná raketa Saturn V vynesla tři vesmírné poutníky na oběžnou dráhu Země, pak už velitelská loď Columbia a k ní připojený lunární modul Eagle pokračovaly samostatně. Po dvou a půl dnech letu Columbie dosáhla gravitační pole Měsíce a dostala se na jeho oběžnou dráhu. Až sem už bylo vše vyzkoušené - pravé drama teprve nastávalo.

Jen pro zajímavost cituji vyjádření jednoho z techniků NASA – abychom si mohli alespoň trochu představit riskantnost tohoto podniku: „Kosmickou loď tvoří 5,6 milionů součástek. Takže když bude všechno fungovat na 99,9 % , můžeme očekávat 5600 poruch!“

Na palubě Columbie zůstal Michael Collins, druzí dva nastoupili do lunárního modulu Eagle a chystali se přistát a vystoupit. Přistání nebylo bez problémů, sestup byl rychlejší než se počítalo, Eagle minul vytýčené orientační body a musel přistát asi o 6 km dál. To ovšem znamenalo další problém, protože místo poměrně plochého předpokládaného povrchu se modul dostal do oblasti skal a balvanů v blízkosti měsíčního kráteru. 300 metrů nad povrchem tedy musel Armstrong převzít ruční řízení a podařilo se mu přistát na rovnější místo mezi skalami. V nádržích mu zbylo palivo na pouhých 30 sekund letu! Světu pak byla ohlášena věta: „Houstone, tady je základna – Moře klidu. Orel přistál!“ První část úkolu byla splněna. Kosmonauti měli nejrůve odpočívat, ale jejich vzrušení bylo silnější než potřeba odpočinku. A tak požádali řídicí středisko, aby směli vystoupit dřív. Šest hodin po dosednutí Eaglu vystoupil velitel akce Neil Armstrong na povrch Měsíce, kde udělal prvních několik historických kroků. 21. července 1969 ve 3 hodiny 56 minut se člověk poprvé dotkl svou nohou Měsíce.

Celý svět seděl u televizorů a prožíval s kosmonauty toto dobrodružství lidského důvtipu a odvahy. První kroky na Měsíci zachytila kamera na vnější straně modulu, kterou zapnul před sestupem na pevnou půdu druhý z kosmonautů Aldrin. Tu první měsíční procházku prý sledovalo více než 600 milionů lidí po celém světě! (Naše malá ženská expedice v té době přecházela napříč ostrovem Island, v okamžiku přistání jsme byly už na jihu ostrova, kde existuje – sice řídké – osídlení. Utábořily jsme se v blízkosti něčeho, co by se snad dalo nazvat „zájezdni hospoda“ – nikde kolem nic. Doufaly jsem, že budeme také svědky tohoto triumfu, jaký lidstvo nepamatovalo. Ale chyba lávky – na Islandě měla totiž v létě televize volno a nevsílala, dokonce i tak významná událost tady

zůstala mimo možnost sledování! Bylo nám to líto, ale spokojenost s našim malým – ale pro nás velkým - dobrodružstvím nám za to přece jenom stála!)

Kosmonauti strávili na měsíčním povrchu více než dvě hodiny. Instalovali přístroje, fotografovali, sbírali vzorky půdy, zkoušeli na vlastním těle, jak chutná taková procházka v prostředí asi šestinové gravitace ve srovnání se Zemí. Vztyčení americké státní vlajky dokončilo jejich triumf. Po návratu do modulu asi sedm hodin odpočívali, než dostali povolení ke startu. Odstartovali asi po dvou a půl hodinách a za další čtyři hodiny se všichni tři setkali na palubě Columbie. Na povrchu Měsíce nechali pamětní plaketu, seismometr a laserové zrcadlo, které dodnes slouží k výpočtům pohybu Měsíce. Lunární modul Eagle odpojili od Columbie – měl zůstat na oběžné dráze Měsíce, později však spadl na jeho povrch.

Cesta zpět už byla vyzkoušená a proběhla bez jakéhokoliv problému. 24. července, osm dní po startu dopadl velitelský modul Apollo 11 na hladinu Tichého oceánu asi 24 km od záchranné lodi USA Hornet. Na palubě je čekal i prezident USA Nixon, ale mohl s nimi mluvit pouze přes sklo, museli se totiž podrobit třítýdenní karanténě – žádné mikroby ani škodlivé mikroorganismy z povrchu měsíce však nepřivezli.



Legendární věta Neil Armstronga před sestupem z modulu na povrch Měsíce:  
*„Je to malý krok pro člověka, ale obrovský skok pro lidstvo!“*

Vybírat z ohromného množství faktů a zajímavých materiálů ty, o které bych se chtěla s Vámi podělit, je pro mne velkým dobrodružstvím. Původním záměrem byla snaha zařadit do Souzvuků důležité události, o kterých, bohužel, je veřejné mínění informováno naprosto nedostatečně – při výběru faktů z literatury, internetu, wikipedie zjišťuji vlastní neznalosti. Ráda bych doufala, že získám zájem čtenářů o svět, minulost a současnost i o problémy, které se opakují v lidských generacích stále dokola ! Nenastal už konečně čas, abychom se snažili trochu zmoudřet?!!

Jarina Žitná

# ...dolů řekou..

## Za romantikou na Sázavu

Skutečně velkých řek není na našem území mnoho – a o všech jsme už mluvili. Zbývá ovšem množství těch menších říček, potoků a pramenů, které tvoří krásu naší země. Mezi prvními musím jmenovat největší pravý přítok Vltavy Sázavu. Odvodňuje větší část kraje Vysočina i kraje Středočeského a tvoří část zemské hranice mezi Čechami a Moravou. Často se říkalo a říká „Zlatá řeka“ ovšem ne proto, že by se tu snad těžilo zlato, ale podle zbarvení vody jilem, který tvoří část jejího koryta.

Od pramene k jejímu ústí do Vltavy měří skoro 223 km, z toho je asi 208 km sjízdných pro sportovní lodě. Pramení poměrně vysoko, asi kilometr od Šindelového vrchu v nadmořské výšce 757 m. Vytéká z rybníka Velké Dářsko, za vlastní pramen můžeme považovat Stružný potok, název Sázava se používá až od výtoku z Dářska. Za nejkrásnější část řeky se považují tzv. Stvořidla u Světlé nad Sázavou, kamenitý úsek s peřejemi – bohužel, velmi často právě zde bývá tak nízká voda, že je nesplavný. Jinak se zde střídají klidné úseky, střední část meandruje. U Krhanic je tok zaříznut do hlubokého údolí, do Vltavy se vlévá u Davle, ale dolní tok a u Pikovic je už poznamenán vzedmutou vodou vltavské Vranské přehrady.

Největším přítokem jsou Želivka a Blanice s délkou více než 60 km. Ostatní potoky a potůčky a říčky jsou kratší, ale velmi aktivně se podílejí na tvorbě reliefu krajiny. Podle Wikipedie je zde 4890 vodních toků kratších než kilometr a asi 1369 toků s délkou kolem 10 km. Želivka tvoří zásobárnu vody pro Prahu.

Průtoky vody Sázavy a dalších toků jsou značně proměnlivé, nejvíce vody má Sázava v jarních měsících, když taje sníh na Vysočině – tak v únoru až dubnu. Minimální průtok má v létě, ale při prudkých letních bouřích doprovázených lijavc, voda v řece prudce a rychle stoupá.

Jméno řeky je velmi staré a vyskytuje se v českých i latinských pramenech někdy od 11. století. Nacházíme v nich jména Zazna, Zazana, Sassava. Je snad odvozeno od slova „sázeti, saděti“, ovšem ve smyslu padati ke dnu. Kal se „sadí“, písek se „sadí“! – tzn. že je to řeka, kde se tvoří nános. Podle jiného výkladu prý jméno pochází od slova „saze“, další etymologie je ještě zajímavější. Jméno prý pochází od názvu černohnědých kraviček, kterým se tak říkalo na Moravě. Vyskytuje se i název Temná řeka, protože voda vytékající z Velkého Dářska je viditelně zbarvená rašelinou.

Řeka je pevně spojena s vodáckými a trampskými tradicemi. Po první světové válce zde bylo často možno vidět voraře, kteří splavovali dřevo, v současnosti ji využívají pouze vodáci, ovšem jejich činnost je často omezována nízkým stavem vody. V každém případě je však splavný dolní úsek řeky před ústím do Vltavy, díky vzedmutí způsobenému Vranskou přehradou, postavenou v letech 1930 – 36. Dnes už se dávno nemůže naprosto volně tábořit, vodáci používají vodácké kempy, kde jsou také možnosti výpůjček veškerého vodáckého materiálu – od lodí až k výstroji.

Jet „na Sázavu“ hlavně v minulosti nemuselo vůbec znamenat sjíždění řeky. Romantické údolí bylo jako stvořené pro nadšence a dobrodruhy, kteří nehledali pohodlí a komfort, ale vyznávali lásku k volné přírodě, stavbě primitivních přístřešků a jednoduchých chatiček – především tam, kam se nedalo dojet autem, ale kde byl klid a civilizace byla daleko. Sázava je prostě spojena s českým trampingem, který se nejvíce rozvíjel v letech po první světové válce, kdy zde vznikaly celé trampské osady řízené pouze zvolenými šerify, ale bez jakékoliv jiné organizace. Snahu po primitivním životě

v přírodě podporovala četba dobrodružné literatury spisovatelů E. T. Settona, Jacka Londona, Karla Maye, Zane Greye, R.L. Stevenson a dalších autorů převážně amerických, ale i českých – Jaroslav Foglar. Hnutí bylo inspirováno touhou mladých lidí po svobodném životě, dobrodružství, přátelství, vliv měla Liga lesní moudrosti i skauting. Ovšem trampové odmítali jakoukoliv organizaci. V Americe mělo slovo tramp pejorativní význam. Bylo to označení pro tuláka, nerespektujícího autority a povinnosti. Trampí byli většinou naprosto nemajetní a bezprávní. Zajímavé ovšem je, že samotné slovo tramp původně označovalo loď, převážející náklady nebo i pasažéry, ale neprosto nepravdělně, pouze podle okamžité potřeby. Každá tramská osada musela mít stožár s vlastní vlajkou, dodržoval se ceremoniál při manipulaci s ní, a zdravilo se „ahoj“.

Za války i za totality měli trampové potíže, lidské přátelství, humanismus, úcta k přírodě a lidem, ke svobodě – to nemohlo být nic vítaného pro tyto režimy.

Zvláštní kapitolou byly tramské písně jak převzaté a přeložené z originálů, tak především vlastní produkce, kytara nesměla chybět u žádného táborového ohně. Některé z tramských písní úplně zlidověly, takže je dovedou zazpívat i lidé, kteří s trampingem neměli nikdy nic společného („Niagara“, „Vlajka letí vzhůru“ nebo dnešní „Rosa na kolejích“) I tzv. „Sázavský Pacifik“ našel své místo v tramské písni.

Přibližně 5 – 6 generací našich předků bylo poznamenáno trampingem – kdo se jednou trampem stal, vyznával prostý a jednoduchý život v přírodě až do smrti.

Sázava patřila vždy mezi oblasti, kde se trampovalo – vedle Berounky, Vltavy, okolí Prahy i Brna a Brd. V současnosti počet tramských osad klesl a klesá – dnešní lidé přece potřebují veškeré pohodlí, tzn. dopravu autem až k chatě, cyklostezky tam, kde původně vedly pouze pěšiny a pěšinky, tekoucí teplou vodu, elektřinu – a další zbytečnosti, bez kterých se dnešní „milovníci přírody“ neobejdou. Sláva tramských osad uvadá, lidé, bohužel, začínají vyznávat jiné priority.

A tak se z vyprávění o jedné z nejkrásnějších českých řek stalo i vyprávění o pomalu zanikajícím způsobu života, který byl často nepohodlný a drsný, ale člověka obohacoval hodnotami, o kterých si městský člověk může nechat jen zdát!

Jarina Žitná

## *Zprávy z žup a jednot*

### *Župní tělocvičná akademie na jihu Čech.*

Deset let své existence oslavila první (a zatím stále i poslední) sloučená krajská župa svojí první župní tělocvičnou akademií, kterou uspořádala v sokolovně v Českých Budějovicích. V šestnácti vystoupeních se v ní představilo na 160 cvičenců z 11 sokolských tělocvičných jednot. Diváci viděli pestrý program, v němž se jednoty snažily předvést to nejlepší nebo třeba charakteristické pro svoji činnost. Vedle medailemi ověčených jednotlivců i družstev s perfektně vybroušenými vystoupeními se divákům představili úplní začátečníci, kteří se v Sokole teprve zabydlují.

A tak se vedle mistryň Evropy – výborných mažoretek z Blatné, které předvedly perfektně secvičený výstup divokých šelem v cirkuse, objevili ti nejmenší budějičáci za doprovodu svých rodičů jako malí koníčky; vedle zkušených moderních gymnastek z Milevska nebo účastníků a medailistů z přeborů ČOS v sokolské všestrannosti z téže jednoty třeba předškoláci z Hluboké v roli malých krokodýlků nebo mladší žactvo ze Strakonice v nápadité partii známé hry Člověče nezlob se. Strach i úsměv vyvolali na

tvářích diváků skokani z Olešné při skocích a letech přes švédskou bednu. Lišovské ženy předvedly mnohostranné využití trekingových hůlek v rytmu známých melodií, zatímco ženy z Volyně kontrovaly rytmickým izraelským tancem. Také mladá děvčata z Tábora (sportovní kankán) a z Hluboké (sportovně taneční vystoupení v svérázných kostýmech) se pochlubila smyslem pro rytmus a vyzrálým pohybem. Dech se tajil určitě všem při vystoupení domácí dívčí taneční skupiny Hell's Cheerleaders, při obtížných skocích a náročných akrobatických prvcích. Ukázkou brazilského bojového umění s názvem capoiara, které zahrnuje tanec, zpěv, hudbu, akrobacii, boj a stálý pohyb, předvedli borci z Českých Budějovic.

Asi největší obdiv získala šestice gymnastů ze Sokola Písek (Five Fellas), která předvedla opravdu náročné a nápadité silácké vystoupení. Svými vypracovanými postavami, do půl těla obnaženými, připomínali ty pravé dávné sokoly, jak je známe z dobových fotografií. Však také sklidili nejdelší potlesk. Někteří diváci si je ještě pamatovali ze soutěže „Česko Slovensko má talent“. Závěr akademie patřil ukázce ze skladby „Společně v pohybu“, určené pro gymnastařadu Helsinky 2015, kterou zacvičili muži a ženy z několika jednot župy. Historicky první tělocvičná akademie Sokolské župy Jihočeské se určitě vydařila. Diváci viděli hodnotné výkony reprezentantů i roztomilá cvičení těch nejmenších cvičenců. Mohli se přesvědčit o tom, že pílí a pravidelným cvičením lze dosáhnout opravdu hodnotných sportovních výkonů, že lze dosáhnout až na mety nejvyšší. Všichni společně si přáli, aby se podobná setkání konala častěji.

Zuzana Sekalová , Sokol Milevsko



## *Rozloučení s Jarmilkou*

Ve čtvrtek 12. 5. 2016 jsme se naposledy rozloučili se sestrou Jarmilou Schestauberovou, která náhle zemřela dva dny po svých 103. narozeninách. Bylo to loučení slavnostní, čestnou stráž drželo šest členů a členek Sokola v krojích. Přála si to i rodina a členové Sokola ČB toto přání jen přivítali. I sokolská píseň při obřadu zazněla...

Všichni si umíme představit, co všechno se odehrálo za jejího dlouhého života, obě války a obecně události dobré i zlé. Vychovala dvě děti, těšila se ze čtyř vnuků a nakonec i z pěti pravnoučat. Pravidelné cvičení a sokolské hnutí jako takové bylo však neodmyslitelně spjaté s jejím životem – „do Sokola“ začala chodit jako šestileté dítě v roce 1919. Jako dorostenka se poprvé zúčastnila IX. všesokolského sletu roku 1932 a úplně chyběla jenom na tom posledním, XV., v roce 2012. Ještě na podzim roku 2005 donesla na stadion v ČB, ve svých dvaadvadesáti letech, sletovou štafetu a poté cvičila i

na zdejší župním sletu. Přesto, že svoji skladbu perfektně zvládala, do Prahy si potom již netroufala a tak nám doma alespoň „fandila“.

Je zosobněním sokolského označení „Věrná garda“ - celá léta i po obnovení byla pilnou cvičenkou, skromnou, milou a vstřícnou sestrou, vždy ochotnou pomoci. Nikdy nechyběla na žádné akci, kterou pořádala ČB jednota – dětské šibřinky, další společenské či sportovně propagační akce, léta pomáhala při Běhu Teryho Foxe atp., protože tak to v Sokole je – není to jen o cvičení a pravidelném pohybu. Stále sledovala co se v Sokole děje, i když se mezi nás vracela již méně. Dovolím si malé odbočení – zúčastnila se oslavy svých stoletých narozenin na českobudějovické radnici a byla to prý první stoletá oslavenkyně, která na radnici (ve své vlastnoručně vyšívané halence), došla „po svých“.

Česká obec sokolská ji vyznamenala k jejím stoletým narozeninám bronzovou medailí. Nebyla cvičitelkou, či sokolským činovníkem, ale celoživotní příkladnou sokolkou a ani to není málo... Čest její památce!



Milada Pospíšilová, členka výboru T. J. Sokol České Budějovice

## ***Pochod Karoliny Světlé – Český Dub 2016***

Již 37. ročník se uskutečnil v Českém Dubu 14. 5. 2016.

Přestože meteorologové předpovídali chladno a dešťové počasí, celý den bylo polojasno a teplota se pohybovala okolo 18°C.

Odměnou pro všechny, kteří se vydali na některou z tras pochodu, byla krásná krajina Podještědí s rozkvetlou jarní přírodou.

**Turisté na kontrolách:**

- opekli téměř 40 kg buřtů a k nim snědli 19 bochníků chleba
- vypili skoro 100 litrů čaje a 350 piv (na kontrole ve Skalákovně se pilo pivo Skalák)

Posezení na kontrole v lomu u Malého Dubu zpříjemnila svou hudbou country skupina Fotři a pro děti byl v cíli připraven skákací nafukovací hrad.

V cíli každý obdržel diplom a sladký suvenýr – tradiční zdobený perníček. Ke kávě byly připraveny vynikající zákusky a na posílněnou gulášek a bramboráčky.

Pořadatelé z T.J. Sokol Český Dub slibují, že na příští rok přichystají nové trasy a objednájí opět hezké počasí.

Pochodu se zúčastnilo rekordních 1 077 turistů, kteří celkem našlapali 14 214 km.

Vzdálenost 14 214 km odpovídá 6,2 násobku délky hranic České republiky.

Nejstarší účastníci byli: pan Stanislav Šnýdr 87 let a paní Olga Motyčková 86 let.

Nejmladší účastníci byla: Anička Kubičková 3 týdny

Za pořadatele Libor Škoda, T. J. Sokol Český Dub

## ***Rekonstrukce a otevření areálu veselské sokolovny***

V lednu roku 2015 uzavřeli zástupci města, T. J. Sokol, oddíl národní házené a Církevní základní škola dohodu o spolupráci při dalším postupu rekonstrukce areálu sokolovny, která vyústila v podání úspěšné žádosti o investiční dotaci na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

Až na konci srpna přišla zpráva o přiznání dotace ve výši 4 mil. Kč a mohly se tak rozběhnout nezbytné práce na přípravě realizační projektové dokumentace a výběru zhotovitele stavby. Vlastní stavební práce probíhaly od srpna do konce října 2015. Následně pak ještě Služby města Veselí dokončily poslední úpravy zeleně a obrubu dopadových ploch u hracích prvků. Celkové náklady rozsáhlého investičního projektu činily cca 10,5 mil. Kč. Největší díl finančních nákladů nese město Veselí nad Moravou. Zastupitelstvo města schválilo finanční spoluúčast ve výši 4, 8 mil Kč. Na finanční pokrytí se pak vedle zmíněné dotace Ministerstva školství ve výši 4 miliony, podílela také T. J. Sokol.

Realizovaný projekt zahrnuje rekonstrukci hřiště pro národní házenou, výstavbu nového běžeckého oválu, doskočišť pro skok do dálky a výšky, zázemí pro vrh koulí, úpravu povrchu hřiště na basketbal a volejbal, vybudování nového chodníku a oplocení od ulice Fugnerovy, veřejného osvětlení a provedení navazujících terénních úprav s výsadbou zeleně a zatravněním ploch.

Celý areál sokolovny je nadále otevřen v denních hodinách pro veřejnost a využívat jej tak mohou všechny sportovní oddíly, jednotliví sportovci i rodiny s dětmi!

Veselské listy, duben 2016

## ***Poděkování do „zálesácké“ Proseče***

(Doručeno v pondělí, 23. května - bezprostředně po závodě)

Vážená sestro starostko, milí sokoláci, dovoluji, abychom vyjádřili velké poděkování členům vaší sokolské jednoty Proseč pod Ještědem, kde jsme se účastnili Zálesáckého závodu zdatnosti.

18 sokolů z Prahy, Dobříše a Ostravy nás stálo na zastávce autobusu v Proseči a čekalo na autobus ve 13,37, který nás měl odvézt do Hodkovic a Turnova na další spoje, na které jsme měli všichni zakoupené místenky. Autobus přijel a řidič nám oznámil, že nás nevezme, protože má autobus plný dětí, ať si jedeme za hodinu. To nás úplně zmrazilo a nevěděli jsme, co dělat. Během jediné minuty se rodina bratra starosty místní sokolské jednoty, která nás viděla z okna, postarala o to, že nás třemi auty odvezli do Hodkovic a zbylé lidi, kteří se napoprvé nevešli, vezli až do Turnova, abychom své spoje stihli. Samozřejmě zadarmo. To nás tedy opravdu dojalo, tak jsme se rozhodli, že to oznámíme i na vaši župu, abyste věděli, jaké skvělé lidi máte.

Ještě jednou tisícové díky Prosečské jednotě.

Věra Čížkovská, Sokol Praha Staré Město

***Pokračuje sestra Lenka Kohoutová z Dobříše*** (doručeno 26.V. - zkráceno)

Chtěla bych touto cestou poděkovat sokolům z Proseče pod Ještědem.

O víkendu 20. – 22. května 2016 jsem se s hlídkou dorostu z TJ Sokol Dobříš zúčastnila Přeboru ČOS v ZZZ. Byl to moc krásný víkend. Zázemí prosečské sokolovny a její okolí bylo pro uskutečnění přeboru přímo stvořené. Počasí nám přálo, závod proběhl bez úrazů, slavnostní oheň, doprovodné soutěže i noční vycházky se vydařily, jídlo nám chutnalo, a tak jsme byli všichni spokojeni. V neděli po slavnostním nástupu a vyhlášení výsledků začalo balení stanů, spacáků i osobních věcí, velké loučení a odjíždění.

V neděli po obědě se nás osmnáct zbývajících účastníků Přeboru přemístilo k zastávce autobusu v Proseči a vyhlíželi jsme netrpělivě autobus. Ten opravdu přijel, ale nám nebylo umožněno nastoupit. V autobuse sice lidé stáli, ale jsem přesvědčena, že bychom se do autobusu vešli, vždyť to bylo do Hodkovic pouhých 9 km. A v autobuse byli převážně lidé, kteří se vraceli z výletu, a ti by se jistě dokázali trochu uskrovnit. Na prosbu, že se jistě do autobusu vejdem a že máme koupeny místenky na autobusy navazující na příjezd tohoto autobusu, nám řidič odvětil, že ho to nezajímá, a odjel.

Nás všechny čtyři vedoucí polilo horko. V neděli jsou všechny místenky na spoje do Prahy vyprodané, a co teprve cesta do Ostravy. Jsme v obci, kde končí silnice, další autobus do Hodkovic jede odtud až po půl šesté – a co potom v Hodkovicích?

Všechno se událo neuvěřitelně rychle: ještě než Věra Čížková stačila zatelefonovat řediteli závodu Lukáši Benešovi s prosbou o radu, přiběhla z domu u zastávky paní, která viděla, jak nás tam se všemi dětmi řidič autobusu nechal. Okamžitě sehnala tři auta, s jedním přijel starosta Sokola Proseč Jaroslav Starý (aspoň doufám, že to byl on).

Všechny batohy a šestnáct z nás odvezli tito tři řidiči do Hodkovic, jeden z nich se ještě vrátil do Proseče pro zbývajících čtyři a odvezl je rovnou do Turnova na vlak. Díky těmto úžasným lidem-sokolům stihlo šest dětí z Nové Bělé autobus z Hodkovic do Turnova v 14.00 hodin a potom vlak do Ostravy. A my, kteří jsme pokračovali z Hodkovic do Prahy, jsme autobus také stihli.

Neumím vyjádřit slovy dík, který cítím. Opět se mi potvrdilo, že sokol má všude své bratry a sestry, kteří ochotně pomohou, když je potřeba. Moc děkuji všem z Proseče pod Ještědem.

Lenka Kohoutová, náčelnice T. J. Sokol Dobříš

## ***Závěrečné slovo***

### ***A co svědomí?***

Národy světa se jistě v mnohém liší, ale v některých otázkách se shodují. Především ve vztahu ke svému území a lidem, kteří na něm žijí, k historii a kultuře, která tvoří národní identitu, o které na stránkách Souzvuků často čtete.

To proto, že právě u nás se dnes projevuje značná lhostejnost k historickým událostem, které vytvořily dnešní současnost a často dokonce lhostejnost -někdy až opovržení - naší kulturou a významem našeho státu ve střední Evropě. Víme, že poloha našeho státu byla v minulosti jak přínosem, tak i prokletím – především vzhledem ke strategické poloze. To vše nutilo naše předky bojovat a pracovat na udržení své identity uprostřed měnící se Evropy. Emancipační úsilí bylo dokončeno vytvořením samostatného státu v r. 1918 i snahou národa udržet se v době násilného převzetí moci nacistickým Německem. Vydrželi jsme a po dalších obtížných politických peripetiích i vytvoření samostatného Slovenska patříme mezi samostatné státy s plnou suverenitou politickou i kulturní – čehož bychom si měli vážit a svým občanským postojem to dokazovat.



Tím spíš je s podivem neustálá snaha o zkreslování naší historie, překrucování faktů, pohrdání idejemi, kterými náš stát vznikl – a co je horší, tento negativní postoj nazaujímají pouze nevzdělaní nebo polovzdělaní lidé, ale i někteří představitelé inteligence a dokonce i představitelé státu.

Asi všichni známe neustálé a naprosto zbytečně přetřásání naší domnělé viny při odsunu německého obyvatelstva z našeho území po roce 1945. Nedošlo k němu pouze u nás, ale v daleko větší míře třeba v Polsku, tam by se ovšem každý, kdo o oprávněnosti takového kroku pochyboval, se zlou potázal. Nikdy nejsem schopna pochopit, proč právě u nás dochází soustavně ke kritice výsledků mezinárodních jednání, která vyústila v tzv. „odsun“. Nikdo ze soudných lidí jistě nesouhlasí s excesy, které se při takové akci zákonitě musely stát – to, co Češi zažili v době války jistě vyústilo u mnohých v touhu po odplatě. Vcelku je ovšem pravda, že odsun probíhal spořádaně a způsob jeho provedení si získal obdiv ostatních národů.

V současnosti se však „krmí“ naše děti hrůzostrašnými historkami o české zlobě a nenávisti a o zločinnosti celé této akce, která měla za cíl uklidnit ohniska případných následných potíží jednou provždy. O „prvním odsunu, spíš vyhnání“ českého obyvatelstva z pohraničí v roce 1938 se záměrně mlčí. Proč?

Vrcholem všeho je naše soustavné omlouvání se za viny, které vinami nebyly a nejsou – a návštěva čelného představitele státu na zasedání sudetoněmeckého landsmanšaftu jen dokazuje naši servilnost (čemu?) a nedostatek národního uvědomění a hrlosti.

Bezprostředně po návštěvě ministra kultury pana Hermana jsem obdržela výstižné hodnocení situace od bratra Macha ze Sokola Prosek a připojuji k němu ještě část internetového článku pana Václava Klause mladšího, který stojí za přečtení. Pokud má někdo chuť obviňovat br. Macha a všechny ostatní, kteří smýšlí jako on ( a není nás málo!!), protože jsme staří, zažili jsme to všechno jako děti na vlastní kůži, pan Klaus představuje tu mladší generaci, která ovšem celou věc chápe komplexně a nenechá si namloutvat věci, které nejsou a nikdy nebyly pravdou.

Kvalitních historických materiálů k eventuelnímu studiu této těžké doby je dostatek, přesvědčit se může každý sám – a pravdivá fakta je ntno šířit a nenechat se umlčet.

## *Daniel Herman a jak dál?*

Včera promluvil v Norimberku na sjezdu Sudetoněmeckého Landsmanšaftu pan Daniel Herman. Svým způsobem je místo konání sjezdu v Norimberku symbolické. V tomto městě probíhal v roce 1946 soud s nacistickými zločinci, a konání sjezdu výše jmenovaného spolku je výsměchem norimberskému procesu.

Nevím, jaké školní vzdělání má pan ministr, ale jeho projev ho usvědčuje z naprosté neznalosti událostí v minulém století. Neví, že v československém pohraničí začala nevyhlášená válka již v 30tých létech minulého století, Henlein s Frankem se pokoušeli o rozbití Československa odtržením pohraničí a připojením k hitlerovské říši. Podařilo se jim zfanatizovat velkou část německého obyvatelstva a vytvářet nelegální paramilitantní oddíly – ordnery. Ti byli cvičeni za hranicemi v Říši, jejich výcvik a zbraně platili bohatí sudetští Němci, na příklad majitelé papíren v Hostiném Eichmannovi. Ordneři byli pod přímým velením Henleina a Franka,.

Situace se změnila po 14. září 1938. Na sjezdu NSDAP v Norimberku po Hilerově štvavém projevu proti naší republice byli ordneři změněni na útvary Freikorpsu pod přímým velením Hitlera a organizačně byli začleněni do zbraní SS. Organizace SS byla norimberským procesem označena jako zločinecká. Členstvím v těchto organizacích došlo u sudetských Němců ke spáchání velezrady, a na to je ve válce jediný trest. Každý

ví, jaký. Po válce je z rozhodnutí velmocí čekal pouze odsun.

Vřele doporučuji všem, aby se podívali na fotografie nebo dokumentární záběry ze dnů po Mnichově z příchodu Wehrmachtu do zabraného území. Viděli by, jak obyvatelé nadšeně vítají německé vojáky a nad nimi jsou transparenty Heims in Reich! (A to jsme jim po válce odsunem umožnili!). V těchto dokumentech také najdete kolony uprchlíků, kteří pěšky, na selských potazích nebo s přispěním naší armády, odcházející z hranic, odcházejí ze zabraného území do Česko-slovenska. Jsou to Češi, a je těch uprchlíků několik set tisíc. Kdo se těmto uprchlíkům omluvil?

Je nejvyšší čas, aby si čelní představitelé státu i všichni jeho občané uvědomili nevýratná fakta z této doby, pravdu totiž nelze ani zamlčovat ani překrucovat dlouho. Každá podobná lež vyvolává neklid a obavy jak u občanů republiky, tak poškozují i naši národní identitu a škodí suverenitě národa.

Otakar Mach , Sokol Prosek

## *Z internetového článku pana Václava Klause mladšího*

Lidovecký ministr Herman zavítal o víkendu na sraz sudetoněmeckého landsmanšaftu. Což o to, tento pán se tam jezdí bratřit často, tentokrát však jako ministr a vyslal ho oficiálně premiér Sobotka. Byl tam coby zástupce České republiky. Poprvé v historii vyslala česká vláda svého zástupce na akci tohoto „občanského sdružení“.

Můžeme volat pateticky "not in my name", můžeme přesněji říci, že tato vláda nehájí zájmy Čechů v ničem, dokonce se vesele podílí na prepisování a relativizaci historie.

Můžeme vzpomenout na hrdiny odboje. Jak se asi obrací v hrobě třeba řídící učitel Zelenka-Hajský, předseda Krušnohorského Sokola, vyhnaný 1938 z pohraničí – hlavní opora parašutistů v protektorátu – se synem spáchali sebevraždu, manželka zavražděna v roce 1942.

Stále se setkáváme s pokusy jakýchsi omluv tu sudetským, tu brněnským Němcům za odsun. Do dnešní mládeže je hrnuto zleva zprava, o jaké bezpráví se údajně jednalo. Ale v žádné hodině dějepisu (výjimkám se osobně omluvím) se dnes nevyučuje, že první odsun proběhl v Sudetech v roce 1938, kdy bylo vyhnané cca 300 tisíc Čechů a stovky přitom zavražděny.

I v Peci pod Sněžkou, což považuji za svůj druhý domov, dosud žijí pamětníci, kteří prchali na poslední chvíli v noci do vnitrozemí a zachránili si tím život. Za jásotu místního obyvatelstva a 90% podpory henleinovců ve volbách. Nesmíme si nechat pravdu o historii ukrást a zničit.

Václav Klaus ml. (převzato z internetu)

Podobných hlasů bych mohla uvést daleko více a mnozí z nás je znají stejně dobře jako já. Vzbuzovat nenávisť je naprosto zbytečné a scestné – ty události se prostě staly a není možno je odestát! Je nutno je brát jako fakta, uvědomovat si nebezpečí, které jejich překrucováním vzniká a dávat pozor na všechny, kteří místo přátelství a spolupráce dávají přednost rozeštvávání naší společnosti – mezi jiným to také znamená vyvarovat se kontaktům s organizacemi typu sudetoněmeckého landsmanšaftu.

Respektování pravdy totiž nesmí a nemůže být jednostranné!

Předprázdninové dvojčíslo Sokolských souzvuků právě končí – bohužel, ne tak radostně,

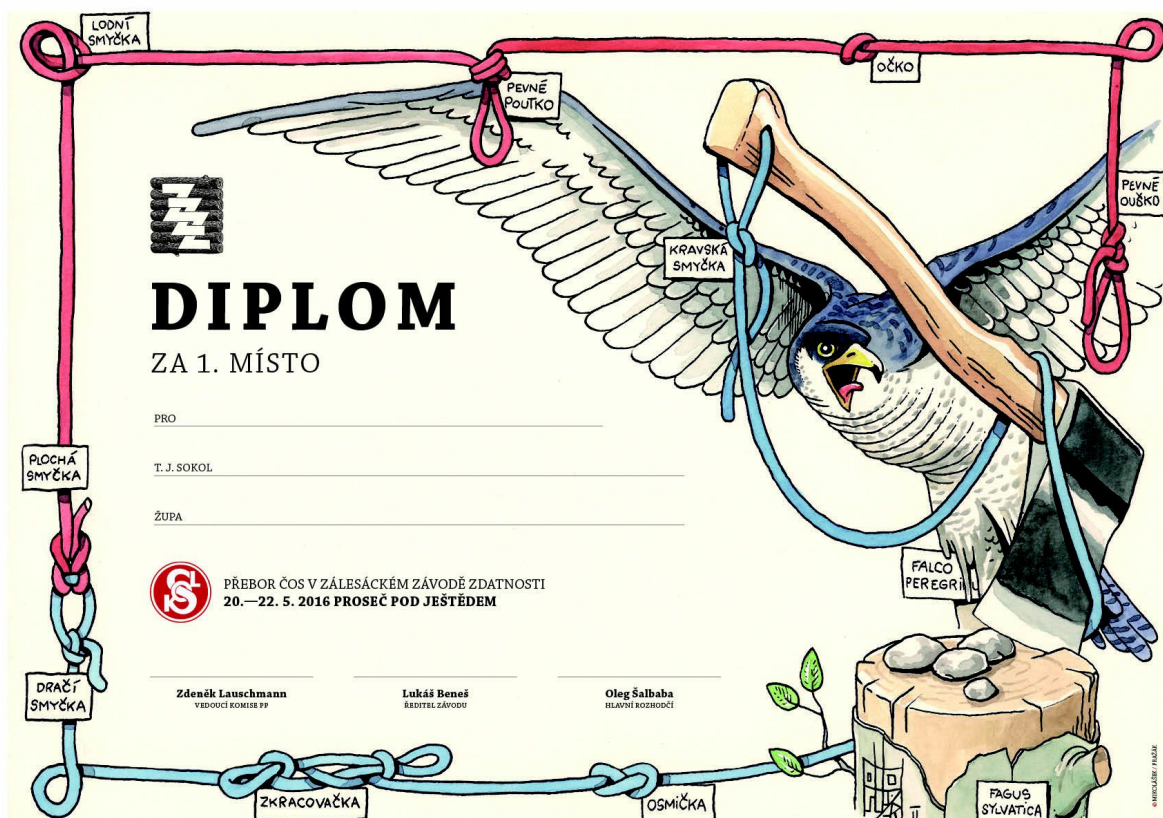
jak jsem plánovala. Přes to mám v současnosti příjemný pocit, že naše práce není marná!

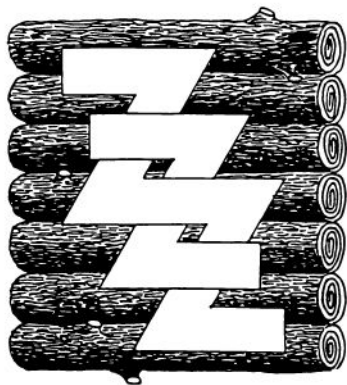
O minulém víkendu jsem se totiž zúčastnila ústředního kola Zálesáckého závodu zdatnosti. Pořadatelstvím byla pověřena naše župa Ještědská a celé ty dva dny jsem kolem sebe viděla pouze úsměvy, přátelské tváře, maximální spolupráci a vzájemnou toleranci, což se týkalo jak závodníků, tak i přítomných cvičitelů a rozhodčích.

Naděje na lepší přítomnost a budoucnost je právě v takovém přístupu ke vzájemnému bratrství, přátelství a nesobeckosti! Skoro by se mi chtělo říci: „Dejž to Pán Bůh!“

Nazdar!

Jarina Žitná





# PAMĚTNÍ LIST

PŘEBOR ČOS  
V ZÁLESÁCKÉM ZÁVODĚ ZDATNOSTI

*...abych žil čistě, statečně a krásně...*

**PROSEČ POD JEŠTĚDEM**  
**20.—22. 5. 2016**

